НАША СВАБОДА
№121(208) ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

9 ЛІСТАПАДА 2001 года ПЯТНІЦА

Адрас: 220123, г.Мінск, а/с 103
тэл. 228-69-18, 210-02-53
E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

Курапаты – зноў месца гвалту



Фота IREX/ProMedia

Крыжоў, якія бачныя на гэтым фотаздымку, ужо няма. Учора ўвечары ўлады правялі гвалтоўную акцыю супраць тых, хто бараніў Курапаты: сябраў незарэгістраваных арганізацыяў ЗУБР, Малады Фронт і Беларускай партыі Свабоды. Бульдозеры сваімі нажамі зруйнавалі крыжы, усталяваныя для абароны памяці ахвяраў сталінскага генацыду. Арыштаваны двое з валанцёраў – У.Юхо з КХП-БНФ і сябра «Зубра» Я.Сцешык. На момант падпісання нумара ў друк у Курапатах было каля 150 чалавек. Супраць іх стаяла прыкладна паўтары сотні АМАПаўцаў і «людзі ў цывільным». Улады зноў вырашаюць грамадскі канфлікт гвалтам. Апошнія звесткі: арыштавана болей 10 чалавек. Людзей кідалі ў гразь і жорстка збівалі ботамі. Сёння абаронцы Курапатаў збіраюцца там а 12-й гадзіне.

Адказ ЗША апошняму дыктатару Еўропы

Злучаныя Штаты Амерыкі па ўсім працягнуць спрыяць дэмакратызацыі Беларусі. Такую выснову можна зрабіць з выступу днямі ў кангрэсе ЗША сенатара-рэспубліканца Джэсі Хелмса, які ўнёс на разгляд сената законапраект пад назвай «Акт аб дэмакратыі ў Беларусі 2001», мэта якога данамагаць тым, хто змагаецца за вяртанне нашай краіны да стану дэмакратыі і паўнавартаснага суверэнітэту. Паводле словаў спадара Хелмса, Беларусь з-за Лукашэнкі стала высным цэнзуры, рэпрэсіяў і камандная эканомікі на еўрапейскім кантыненце – «Кубай Еўропы».

Хелмс звярнуўся да прэзідэнта ЗША Джорджа Буша з прапазіцыяй выдаткаваць 30 мільёнаў даляраў у выглядзе фінансавай дапамогі апазіцыйным палітычным партыям і незалежным СМІ, што спрыяюць адраджэнню і ўмацаванню інстытутаў дэмакратычнага ўрада ў Беларусі і даюць насельніцтву непадцэнзурную інфармацыю. На думку спадара Хелмса, гэты закон мусіць быць адказам ЗША «апошняму дыктатару Еўропы Аляксандру Лукашэнку» на прайшоўшыя 9 верасня ва ўмовах падаўлення правоў і свабод чалавека прэзідэнцкія выбары і можа дапамагчы вернуць Беларусь у шэраг дэмакратычных еўрапейскіх краінаў. Апрача таго, законапраект, прадстаўлены Джэсі Хелмсам, прадугледжвае спыненне міжнароднага супрацоўніцтва з урадам Лукашэнкі, замарожваннем актываў Беларусі ў ЗША, забарону гандляваць з беларускім урадам і прадпрыемствамі, дзе маецца доля дзяржавы, а таксама адмаўляе афіцыйным асобам нашай краіны наведваць Злучаныя Штаты.

Яраслаў Еўдакімаў адмовіўся ад званьня

Напярэдадні прэзыдэнцкіх выбараў вядомы сьпявак Яраслаў Еўдакімаў заявіў: калі Лукашэнка зноў стане прэзыдэнтам Беларусі, ён адмовіцца ад званьня народнага артыста. Ад сваіх словаў Еўдакімаў не адмовіўся.

Дарэчы, Еўдакімаў званьне народнага артыста Беларусі атрымаў не ад Лукашэнкі. Людзі старэйшага пакаленьня памятаюць, які папулярны быў Яраслаў Еўдакімаў у савецкі час. У канцы 1970-х гадоў ЦК КПСС быў завалены лістамі ад ягоных прыхільнікаў, якія зьдзіўляліся, чаму сьпявак не мае званьня народнага артыста, і яны настойліва патрабавалі адзначыць яго гэтым званьнем. Тагачасны кіраўнік БССР Пётар Машэраў прыслухаўся да гэтых пажаданьняў.

Між іншым, значных матэрыяльных дабротаў гэтае званьне не дае. Спэцыяльнай пастановай міністэрства працы ад 23 верасьня 1996 году для народных артыстаў Беларусі вызначаная штомесячная надбаўка на тры мінімальныя зарплаты. Яшчэ адна прывілея: магчымасьць лячыцца ў спэцшпіталі Кіраўніцтва справаў прэзыдэнта.

Вольга РЫМАШЭЎСКАЯ, Радыё «Рацыя»

Здарaецца...

Рэдакцыя атрымала пісьмо галоўнага рэдактара газеты «Советская Белоруссия» сп. Паўла Якубовіча, у якім ён выказвае абурэнне «отвратительными пассажами в адрес «Советской Белоруссии», што мелі месца ў артыкуле Ю.Свірко (НАША СВАБОДА, нумар за 26 верасня).

НАША СВАБОДА цалкам згодная з думкай калегі, што «полемика между газетами различных взглядов не должна носить непристойный характер». З гэс прычыны, што наш аўтар праігнараваў гэтую відочную акалічнасць, прыносім паважанаму Паўлу Ізотавічу Якубовічу і газеце «Советская Белоруссия» свае прабачэнні.

Рэдакцыя НАШАЙ СВАБОДЫ

Форум без сенсаций

Состоявшийся 6 ноября по инициативе польского президента международный форум призван был не только обсудить проблемы борьбы с терроризмом. Приехавшие в Варшаву главы государств и правительств стран Центральной и Восточной Европы решили выработать и так называемый План действий. Предполагается через год рассмотреть результаты его выполнения.

Некоторые наблюдатели ожидали, что форум мог принести сенсации. И связывали их с Беларусью, которая оказалась представлена лишь в качестве наблюдателя. Накануне форума различными СМИ была распространена информация о якобы причастности Беларуси к незаконной продаже оружия исламистам. Поэтому приглашение на данный форум Беларуси оставалось до последнего момента под вопросом. В конце концов, ее смог представить не президент, а глава его администрации. Представители России, США и Турции приехали в Варшаву также в качестве наблюдателей. Причины этому назывались разные. Среди них, например, роль единственной мусульманской страны-члена NATO, коей является Турция. Общепризнанна эта роль на Кавказе и в Юго-Восточной Европе как региональной державы. Понятно и значение в борьбе с терроризмом США и России.

Что касается роли Беларуси, находящейся в самом центре Европы, то участниками Варшавского саммита она оценивалась неоднозначно. Так, Марек Сивец, ведающий вопросами национальной безопасности в канцелярии президента Польши, отметил в своем заявлении, что позиция Беларуси в отношении антитеррористической коалиции остается не совсем определенной.

Окончание на стр.3

Заробкі катастрафічна падаюць

Пасля прэзідэнцкіх выбараў сітуацыя ў эканоміцы катастрафічна пагаршаецца. За верасень-кастрычнік сярэдні ўзровень заробкаў у народнай гаспадарцы ўпаў у 20 разоў у параўнанні з перадвыбарным жнівеньнем. Такім чынам, на 31 кастрычніка запазычанасць дасягнула 40,9 мільярда рублёў, што склала 9,5% ад узроўню фонду заработнай платы папярэдняга месяца. Для параўнання: у жнівені гэтыя паказчыкі раўняўся 0,5%. Такія лічбы 8 лістапада на прэс-канферэнцыі прывёў намеснік старшыні ФПБ Франц Вітко.

Львіная доля запазычанасці па заробках традыцыйна прыпадае на сельскую гаспадарку – 32 мільярды рублёў, ці 63% усёй запазычанасці. Улічваючы, што сельскагаспадарчы год завярыўся і прадукцыя прададзеная, то Ф.Вітко робіць выснову пра «поўную неплацёжаздольнасць сельскай гаспадаркі».

Сярод рэгіёнаў першынства па запазычанасці займае Гродзенская вобласць – 16,9%, Магілёўская – 13,8%, Гомельская – 13,1%, Віцебская – 12,9%, Брэсцкая – 9,9%. Найлепшая сітуацыя назіраецца ў Мінску – запазычанасць складае толькі 0,1%, у той час як у вобласці – 9,3%.

Франц Вітко вытлумачвае гэтую сітуацыю двума фактарамі. Перш за ўсё, у рэгіёнах няма моцнай прамысловасці, якая магла б падтрымліваць АПК; падругое, адшукваючы грошы для разліку з мінскімі прадпрыемствамі, улада заседчыла сваю боязь перад масавымі выступленнямі рабочых.

Заканчэнне на стар.3

Трывожны футбол

7 лістапада брэсцкія міліцыянты затрымалі дзевяцёх балельшчыкаў футбольнай каманды «Тарпеда-МАЗ» з Мінска, чыныўшых беспарадкі да пачатку матча апошняга тура чэмпіянату Беларусі па футболе.

Першых трох тарпедаўскіх фанатаў затрымалі нават праз менш чымсьці гадзіну, як яны прыехалі ў Брэст: на тамтэйшым чыгуначным вакзале яны ўчынілі збіццё чалавека. Пасля гэтага інцыдэнта некалькі дзесяткаў балельшчыкаў «Тарпеда-МАЗ» выправіліся на стадыён, а астатняя іх частка накіравалася да Брэсцкай крэпасці. Гэтыя «фаны», што былі нападпітку, пачалі чапляцца да вудзільшчых на беразе Мухаўца рыбакоў, а потым да шкаляроў, якія неслі вахту памяці каля Вечнага агню.

Міжволі ўзгадваюцца нядаўнія падзеі ў Маскве, калі арганізаваныя кімсьці групы дзецюкоў рабілі пагромы і сапраўдныя паляванні (дайшло нават да некалькіх смерцяў) на так званых асобаў каўказскай нацыянальнасці. Асноўная версія тых маскоўскіх падзеяў, што гэта справа рук фашыстоўскіх элементаў. Прычым іх досыць багата ў шэрагах футбольных балельшчыкаў. Не выключана тут і Беларусь. Дастаткова хоць бы зірнуць на брытыя галовы фанатаў сталічных «Дынама» і таго ж «Тарпеда-МАЗ». Агульнавядома, што сярод іх шмат скінхедаў.

Не выключана, што паводзіны балельшчыкаў «Тарпеда-МАЗ» не простыя хуліганствы п'янай моладзі, а зандажакцыі будучых больш масавых і гвалтоўных асацыяльных акцыяў.

Кірыл ФЛЕГМАТ

Менш п'ем і мыем

У параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года за 9 сёлетніх месяцаў беларускімі прадпрыемствамі выраблена гарэлкі 92%, гаспадарчага мыла – 71%. Змяншэнне выпуску гэтай прадукцыі тлумачыцца падзеннем попыту на яе на ўнутраным рынку.

Даўгі, з якімі не ўдаецца разлічыцца

Запазычанасць за энерганосьбіты ў Брэсцкай вобласці складае 52,3 мільярда рублёў.

Асноўнымі даўжнікамі з'яўляюцца прадпрыемствы аграпрамысловага комплекса, на рахунку якіх 32,5 мільярда рублёў. Даўгі прамысловых прадпрыемстваў складаюць 7,2 мільярда, жыллёва-камунальнай гаспадаркі - 4,7 мільярда.

На здароўе

За трэці квартал 2001 года ўстановы аховы здароўя Беларусі атрымалі ад замежных дзяржаваў гуманітарную дапамогу на суму каля паўтара мільёна долараў. Асноўныя краіны-дабрачынкі – Германія, Японія, Ірландыя, Італія, Англія.

Спектакль па Чэхаву і Алексіевіч

У «Тэатры Дэ Грунтлі», што ў Жэневе, прайшла прэм'ера спектакля «Тры сястры ў Чарнобылі» ў пастаноўцы мастацкага кіраўніка Горкаўскага тэатра Барыса Луцэнкі. У аснове п'есы – два творы: «Тры сястры» Антона Чэхава і «Чарнобыльская малітва» Святланы Алексіевіч.

Лепшы – Тумiловіч

Названы лепшы футбаліст Беларусі 2001 года. Ім стаў варатар нацыянальнай зборнай Беларусі па футболе Генадзь Тумiловіч, на другім месцы – паўабаронца нашай зборнай і «Дынама» (Кіеў) Валянцін Бялькевіч, на трэцім – нападаючы «маладзёжкі» ды італьянскага «Мілана» Віталь Кутузаў.

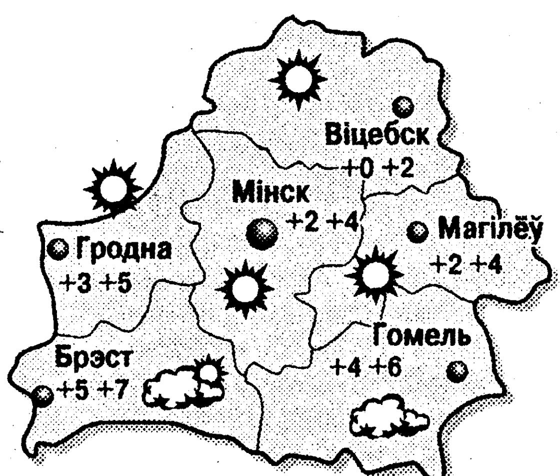
Выстава дарожных аксесуараў

5 лістапада ў Нацыянальным музеі гісторыі і культуры адкрылася выстава, на якой прадстаўлены разнастайныя калекцыі дарожных аксесуараў XIX-XX стагоддзяў. Тут можна пабачыць куфры, чамаданы, кошыкі і г.д. Выстава будзе доўжыцца да пачатку лютага 2002 года.

Дзень паштовага кліента

16 лістапада ў Беларусі будзе адзначацца Нацыянальны дзень паштовага кліента. Да гэтага дня будзе выпушчана серыя марак чатырох відаў па 250 тысяч асобнікаў з гістарычнымі выявамі, напрыклад, Мінскай і Нясвіжскай ратушаў.

НАДВОР'Е



Крыніца: www.gismeteo.ru

Курс наяўнага долара на «чорным рынку» 1530

ГАНДАЛЬ

«Крыніцу» аддалі

Расійская піваварная кампанія «Балтыка» дасягнула дамоўленасці з урадам Беларусі аб набыцці кантрольнага пакета акцыяў мінскага ААТ «Крыніца», паведаміла дацкае агенцтва навінаў *AFX*.

Агенцтва спасылаецца на прэс-службу дацкай кампаніі «Карлсберг», якая на сёння валодае 50 працэнтамі акцыяў холдынга *Baltic Beverages*, у які ўваходзіць «Балтыка». Фінансавыя дэталі здзелкі не паведамляюцца.

Генеральны дырэктар «Крыніцы» Уладзімір Бадроў фактычна пацвердзіў БелаПАН, што існуе дамоўленасць аб кантролі «Балтыкі» над беларускім прадпрыемствам. У бліжэйшы час павінна выйсці адпаведная пастанова ўрада, сказаў ён. Аднак, паводле яго словаў, юрыдычна гэта будзе аформлена не шляхам продажу кантрольнага пакета акцыяў, а праз пераўтварэнне «Крыніцы» ў сумеснае прадпрыемства з эмісіяй новых акцыяў, кантрольны пакет якіх будзе належаць «Балтыцы». Гэта павінна адбыцца ўжо сёлета, кажа сп. Бадроў.

Прадстаўнікі беларускага прадпрыемства, кажуць, што агульная сума, якую «Балтыка» выдаткуе на рэканструкцыю «Крыніцы», складзе 24,5 мільёна долараў.

Аляксей ЗНАТКЕВІЧ

Канцэрт у пушчы

3 лістапада ў г.Свіслач моладзь ушанавала памяць братоў Каліноўскіх.

На магіле Віктара Каліноўскага былі ўскладзены вянкі. Да двух бюстаў Кастуся Каліноўскага, якія знаходзяцца ў цэнтры горада, удзельнікі акцыі паклалі кветкі. У аднаго з бюстаў невядомыя хуліганы раней адбілі нос. На сённяшні дзень скульптура была адрэстаўравана.

Затым на месцы сядзібы Каліноўскіх у в.Якушоўка 10 маладзёнаў прынялі прысягу маладафронтаўцаў. Напрыканцы ўдзельнікі накіраваліся ў Белавежскую пушчу. Там адбыўся, ужо традыцыйны, канцэрт бардаў. Выступілі А.Мельнікаў, В.Жамойцін, В.Шалкевіч.

Сяргей НЁМАНСКІ

Губернская латарэя

У гродзенскіх крамах з'явіліся білеты новай латарэі. Яна прысвечаная «200-годдзю Гродзенскай губерні».

Розыгрыш прызоў адбудзецца даволі хутка – 26 студзеня. Каштуе адзін білет 1.500 рублёў. Бяруць іх пакуль слаба. Таму хутчэй за ўсё білеты зноў будуць распаўсюджваць на прадпрыемствах і ў арганізацыях.

Гэта ўжо другі выпуск грашовай латарэі, ажыццёўлены Гродзенскім аблвыканкамам. Першая называлася «Гараднiца». Розыгрыш адбыўся ў канцы кастрычніка. Галоўны прыз — «Жыгулі» 10-й мадэлі выйграла гродзенка С.Ліпніцкая.

Ідэя святкаваць сумнеўныя ўгодкі губерні належала былому старшыні аблвыканкама А.Дубко. Але ён памёр, а новаму начальству было галоўным правесці «як мае быць» прэзідэнцкія выбары. Праўда, прыдумалі латарэю. Не выключана, што пры ўдачы наступная латарэя можа быць прысвечаная іншым падобным «імператарскім» угодкам. Напрыклад, «маўкліваму» сойму або царскай забароне ўжываць словы «беларус», «беларускі», задушэнню паўстання Кастуся Каліноўскага і пакаранню яго смерцю. А ў якасці прызоў — рускія самавары, матрошкі і «царская» гарэлка.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Школьнікаў стане менш



З 1997 года ў рэспубліцы назіраецца тэндэнцыя да штогадовага зніжэння ўзроўню нараджальнасці дзяцей на 30 працэнтаў, з-за чаго пачынаючы з 2004 года колькасць «шасцігодак» у школах будзе таксама штогод зніжацца на 30 працэнтаў. Пра гэта 6 лістапада на прэс-канферэнцыі ў Мінску паведаміў намеснік міністра адукацыі Генадзь Дылян.

Паводле яго словаў, неабходна будзе скарацiць на 20 працэнтаў колькасць педагагічных работнікаў. Але, улічваючы, што сёння ў школах працуюць 150 тысяч настаўнікаў, 30 тысяч з якіх трапяць пад скарачэнне, адначасова педагагічны патэнцыял будзе вельмі цяжка. Значыць, найбольш выгадным рашэннем з'яўляецца перагляд абʼёму і колькасці падрыхтоўкі спецыялістаў вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установаў, якія працуюць у сістэме адукацыі.

Апрача таго, як зазначыў Генадзь Дылян, негатыўная дэмаграфічная сітуацыя адаб'еца на існаванні класаў з невялікай колькасцю вучняў. Так, у сельскай мясцовасці спыняць існаванне малакамплектныя дашкольныя ўстановы. Паводле словаў намесніка міністра, гэтую праблему можна вырашыць дзякуючы стварэнню навучальных установаў тыпу «дзіцячы сад-школа», што ў сваю чаргу прывядзе да паляпшэння якасці адукацыі ў сельскай мясцовасці. Цяпер у рэспубліцы функцыянуюць ужо 354 такія ўстановы. Генадзь Дылян падкрэсліў пры гэтым, што неабходна будзе арганізаваць цэлую індустрыю падвозу дзяцей да месца вучобы.

Вольга АСІПЕНКА

ЮСТЫЦЫЯ

Хабар ці не хабар?

8 лістапада Канстытуцыйны суд Беларусі прыступіў да разгляду пытання аб адпаведнасці Асноўнаму закона краіны асобных палажэнняў Крымінальнага кодэкса і існуючай судовай практыкі.

Як паведамілі БелаПАН у прэсслужбе Канстытуцыйнага суда, разгляд гэтага пытання будзе весціся паводле звароту Савета міністраў. У сваім звароце Савет міністраў указаў на супярэчнасць следчай і судовай практыкі на прыцягненні да крымінальнай адказнасці выкладчыкаў вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установаў, якія атрымліваюць узнагароджванне ад студэнтаў за выстаўленне ацэнак на курсавых экзаменах і заліках. У адных выпадках такія выкладчыкі асуджаюцца за атрыманне хабару, у іншых — вызваляюцца ад крымінальнай адказнасці з-за адсутнасці складу злачынства.

З гэтай нагоды Канстытуцыйны суд павінен вырашыць спрэчку аб тым, хто можа быць аднесены да катэгорыі асобаў, упаўнаважаных ажыццяўляць юрыдычна значныя дзеянні. У дадзеным выпадку гэта і будзе мець вызначальнае значэнне для прымянення нормаў крымінальнай адказнасці за хабарніцтва.

Юрый ПАЦЁМКІН

В'етнамцы не прайшлі

На адным з участкаў дзяржаўнай беларуска-польскай мяжы, недалёка ад вёскі Такары Камянецкага раёна, затрыманы 10 в'етнамцаў, якія спрабавалі незаконна перасячы мяжу. Як паведамілі БелаПАН у прэс-службе Брэсцкай пагрангрупы, парушальнікі былі спынены ў 20 метрах ад інжынерных збудаванняў. Інфармацыя пра тое, што рыхтуецца нелегальны пераход мяжы, у пагранічнікаў была. Гэта трэці сёлета выпадак затрымання нелегалаў, якія спрабавалі трапіць у Польшчу вялікімі групамі. Сёлета ўвясну былі затрыманы 16 в'етнамцаў і 20 афганцаў. Усяго ў 2001 годзе памежнікі затрымалі 305 парушальнікаў мяжы і пагранічнага рэжыму.

Валянціна КАЗЛОВІЧ

Радыкальныя захады для навукі

Навуковую грамадскасць Беларусі трэба пераканаць у неабходнасці пераўтварэнняў, якая «наспела эвалюцыйна». Такое меркаванне выказаў БелаПАН кіраўнік Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі (НАНБ) Міхаіл Мясніковіч.

Разам з тым новы кіраўнік Акадэміі навук падкрэсліў, што адносіць сябе да катэгорыі людзей, якія «не робяць кавалерыйскіх наскокаў». «Трэба дастаткова сур'ёзна ўнікнуць у сутнасць праблемы і паглядзець, як больш аптымальна выканаць тыя даручэнні, якія былі пастаўлены кіраўніком дзяржавы і якія дыктуюцца самім жыццём», – адзначыў Мясніковіч. Паводле яго словаў, прапановы «ў поўнай ступені будуць насіць дастаткова радыкальны характар», але гэта не азначае, што яны будуць сілавыя і мець негатыўныя наступствы. На думку кіраўніка НАНБ, яму яшчэ рана гаварыць пра нейкія першыя крокі на новай пасадзе. «Зараз ідзе актыўнае вывучэнне таго, што мы сёння маем», – адзначыў Міхаіл Мясніковіч.

Аляксей АРЭШКА

ФЛОРА

Дуб-помнік

25-метроваму дубу, які расце ў Бабруйску каля мясцовай крэпасці, прысвоены статус помніка прыроды мясцовага значэння.

Спецыялісты ацэньваюць узрост дрэва ў 200 гадоў. Дыяметр яго ствала – 1,4 метра. Цяпер каля дуба ў зоне плошчай 600 квадратных метраў забаронена праводзіць нейкія работы, у тым ліку і будаўнічыя, здольныя патрывожыць волата. Само дрэва плануецца абнесці агароджай.

Канстанцін УВАРАЎ

У Чэрвені з'явіўся помнік заснавальніцы горада

1 лістапада на плошчы Свабоды ў Чэрвені (былы Ігумен) быў усталяваны помнік легендарнай манахіні, якая заснавала гэтае месца. Драўляная скульптура (твор мясцовага мастака Генадзя Матусевіча) зараз упрыгожвае невялічкі сквер, дзе хутка будзе пабудаваны касцёл. Па аўтарскай задумцы, фігура, якая трымае ў руках крыж і світак, увасабляе хрысціянскія каштоўнасці, што здаўна былі ўласцівыя Ігумену.

Але нашчадкі не заўсёды шануюць памяць сваіх продкаў. Некалькі гадоў таму ў Чэрвені з'явілася мемарыяльная дошка, прысвечаная Марыі Багдановіч (Мякота) – маці «паэта чыстае красы» Максіма Багдановіча. Такім чынам была ўшанаваная памяць чэрвенскай жанчыны, што дала Беларусі славутага песняра. Але акурат напярэдадні сёлетніх прэзідэнцкіх выбараў дошка раптам знікла.

Застаецца спадзявацца, што лепшы лёс наканаваны новаму помніку. Дарэчы, ён месціцца ля будынка раённага суда, дзе зараз разглядаецца справа зволненага па палітычных матывах настаўніка Аляксандра Нікіціна. Сумленны і справядлівы суд, згодна з хрысціянскімі каштоўнасцямі, павінен аднавіць Нікіціна на працы.

Юры ЧАВУСАЎ

УЛАДА

У Гродне — новы галава

2 лістапада ў Гродне пазачарговая сесія гарадскога Савета зацвердзіла новага старшыню гарвыканкама. Ім стаў Аляксандр Антаненка, які загадваў фінансавым аддзелам гарвыканкама.

Ён нарадзіўся ў 1948 годзе ў Слаўгарадзе. Сённяшні старшыня Гродзенскага аблвыканкама У.Саўчанка таксама, дарэчы, магілёўскі. Ён і прадставіў дэпутатам новага старшыню. А.Лукашэнка згадзіўся прызначыць А.Антаненку 1 лістапада. Кіраўніка ў горадзе не было паўтара месяца. Планавалася, што менавіта 2-га ў Гродна прыедзе сам Лукашэнка, але візіт быў адкладзены.

Цяперашняе прызначэнне адбылося ў не самы прыдатны дзень — на Дзяды. Праўда, напярэдадні Дня святога Губерта — заступніка горада, які прыпадае на 3 лістапада. У гэты дзень гродзенскія журналісты і мастакі сабраліся ў адным з бараў, каб за кубкам кавы і куфлем піва адзначыць угодкі святога патрона Гродна. Тэмай для гутаркі стала гісторыя вяртання герба горада з аленем святога Губерта на шчыце. У канцы 80-х удалося зноў зацвердзіць яго, але ў крыху зменены — саветызаваным — выглядзе. У аленя паміж рагамі ўлады не дазволілі змясціць крыж. У канцы 1991 года герб быў адноўлены папраўднаму. Яшчэ праз некалькі год быў зацверджаны сіні сцяг горада з гэтым гербам.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Наркаманскі налёт

У Чэрыкаве мясцовыя міліцыянеры былі вымушаныя прымяніць табельную зброю пры затрыманні падазронага ў злачынстве наркамана.

Паводле папярэдняй інфармацыі, 24-гадовы работнік калгаса «Светлы» Чэрыкаўскага раёна (гэты чалавек знаходзіцца на ўліку як наркаман) сярод белага дня ўчыніў налёт на размешчаны ў цэнтры Чэрыкава харчовы магазін. Пагражаючы пісталетам, ён збіў састарэлую прадаўшчыцу, выкраў 86 тысяч рублёў, дзве бутэлькі гарэлкі і ўцёк.

У райцэнтры быў уведзены ў дзеянне план «Сірэна». Адна з пошукавых групаў у складзе чатырох супрацоўнікаў праваахоўных органаў знайшла падазронага. Ажно было прапанавана здацца. Але той дастаў пісталет, які аказаўся стартавым, і, накіраваўшы яго на міліцыянераў, двойчы націснуў на курок. Пасля гэтага старшы групы зрабіў спачатку папераджальны стрэл у паветра, а потым параніў злачынцу ў нагу.

Прадаўшчыца дастаўленая ў рэанімацыйнае аддзяленне раённай бальніцы. У той жа бальніцы пад аховай знаходзіцца злачынца.

Канстанцін УВАРАЎ

КОНКУРС

Лепшы антыснідавы плакат

Міністэрства культуры Беларусі і Рэспубліканскі цэнтр прафілактыкі СНІД абвясцілі да 14 снежня 2001 года конкурс на стварэнне лепшага антыснідавага плаката. Паводле Палажэння аб адкрытым рэспубліканскім конкурсе пад дэвізам «Небяспека – СНІД», галоўнай ягонай мэтай ёсць «адлюстраванне сродкамі плаката небяспекі СНІД – цяжкага інфекцыйнага захворвання, з якім змагаецца чалавецтва планеты».

Па ўмовах конкурсу, плакатныя творы, прадстаўленыя на яго, могуць быць выкарыстаныя ў «тэхніцы, спрыяльнай аўтару» (ад гуашу да фотамантажу). У антыснідавых плакатах па рэкамендацыі Сусветнай арганізацыі здароўя не павінны выкарыстоўваць выявы ці сімволікі, якая адмоўна ўздзейнічае на псіхіку людзей.

Плакаты, якія пададуцца журы конкурсу самымі плённымі, каб запабегчы распаўсюджванню СНІДа, будуць надрукаваны паліграфічным спосабам, і мы зможам іх пабачыць у самых розных публічных месцах.

Кірэй МАНУЙЛА

Час рабунку

Ноччу 6 лістапада перад прыездам у Гродна А.Лукашэнкі адбыліся рабункі ў майстэрнях мастакоў. Майстэрні знаходзяцца на 15-м паверсе самага высокага жылога дома. Злодзеі прафесійна ўзламалі 9 дзвярэй, частка якіх мелі моцныя замкі і былі абабіты жалезам.

Пачалося следства. Самі пацярпелыя схільны лічыць, што злачынства падобна на апрацоўку памяшканняў, небяспечных для высокага госця (напрыклад, у сэнсе снайпераў). Раней да іх прыходзілі невядомыя дзеля праверкі памяшкання.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

ЭКАЛОГІЯ

Пратэст супраць радыеактыўнага суседства

Жыхары шэрагу вёсак Маларыцкага раёна выступаюць супраць будаўніцтва ў іх рэгіёне магільніка для радыеактыўных адходаў. Радыеактыўны грунт з аб'ектаў «802» і «Заходні» ў Брэсце, дзе з 1950-х да 1990-х гадоў перагружалася ўранавая руда, будуць вывезены за межы горада. Для палігона камісія была выбрана пляцоўка, размешчаная ў 3,5 кіламетра на паўднёвы захад ад вёскі Струга на мяжы Маларыцкага і Брэсцкага раёнаў.

Жыхары вёскі Струга, а таксама суседніх вёсак Пажэжын, Масевічы, Закруцін звярнуліся ў Міністэрства прыродных рэсурсаў і ахоў навакольнага асяроддзя з просьбай «абараніць ад пагрозы радыеактыўнага забруджвання». «Наш прэзідэнт гаворыць, што аб усім трэба пытацца ў людзей. Чаму ніхто ў нас не спытаў нашае меркаванне? Тут будзем жыць мы і нашы дзеці. Многія напужаныя існуючай праблемай і маюць намер перамяніць месца жыхарства, каб ратаваць сваіх дзяцей», – напісалі яны ў лісце. Неўзабаве з абласнога камітэта аховы навакольнага асяроддзя быў атрыманы адказ, у якім гаворыцца, што «праект разглядаўся шэрагам спецыялізаваных дзяржаўных арганізацый, і атрыманыя толькі станоўчыя заключэнні на прадмет бяспекі для навакольнага асяроддзя, насельніцтва і адпаведнасці існуючым нарматыўным патрабаванням».

Валянціна КАЗЛОВІЧ

Станіслаў ШУШКЕВІЧ: «Публічныя разборкі губяць справу»

Відавочна, што апазіцыя перажывае не лепшыя свае часы, што пацвярджае і нядаўні скандал з абвінавачаннямі яе лідэраў у карупцыі. Думаецца, погляд Станіслава Шушкевіча на гэтыя падзеі мае цікавасць.

– Спадар Станіслаў, толькі-толькі сціхнуў скандал з карупцыяй у кіраўніцтве шырокай грамадскай кааліцыі. Ці мае, на ваш погляд, ініцыятыва старшыні Народнай Грамады Міколы Статкевіча наконт стварэння спецыяльнай камісіі па расследаванні фактаў карупцыі сярод лідэраў апазіцыі рэальную глебу?

– Публічныя разборкі толькі губяць справу апазіцыі. І ўзнікае пытанне: каму патрэбны гэтыя скандалы? Глядзіце, што адбываецца. Напачатку Статкевіч уздымае пытанне, маўляў, усе жулікі, а пасля гаворыць, што ніякага пытання не ўздымаў. Гэта звычайная піяраўская акцыя.

– Аднак, як кажуць, дыму без агню не бывае. Ці маеце вы звесткі пра тое, што заходнія гранты на развіццё беларускай дэмакратыі ці раскрадаліся, ці немэтанакіравана выкарыстоўваліся?

– Я не маю і кроплі звестак пра тое, хто якія заходнія гранты атрымаў. Акрамя таго, хто ў друку сам прызнаўся, што атрымліваў гранты. Я ведаю толькі двух такіх чалавек – гэта Грыб наназіранне і Працька – таксама на назіранне. Мне здаецца, на іх ніхто не скардзіцца.

– У звязку з гэтым скандалам называліся прозвішчы старшыні БНФ Вінцука Вячоркі, старшыні АГП Анатоля Лябедзькі...

– Больш я нічога не ведаю. Але нават каб ведаў, гэтае пытанне я не абмяркоўваў бы.

– Як бы там ні было, але скандал адбыўся. І гэты скандал запляміў усю апазіцыю.

– Я б так не сказаў. Для пераважнай большасці тыя, хто ўдзельнічаў у процістаянні існуючаму маразму, – гэта не справа бізнесу, а жыццёвая пазіцыя. На пальцах адной рукі можна пералічыць тых, хто аблайваемы і хто аблайвае. Якое ж дачыненне гэта мае да апазіцыі?

– Спадар Станіслаў, шэраг апазіцыйных лідэраў аптымістычна гавораць, што апазіцыя не прайграла прэзідэнцкія выбары. Аднак, відавочна, прайгралі ўсе мы. Чаму так здарылася?

– Я звярну вашу ўвагу на два дакументы. На прэзідэнцкіх выбарах міжнароднае назіранне ажыццяўлялі дзве вялікія місіі: АБСЕ і арганізатараў органаў выбараў краінаў Цэнтральнай і Усходняй Еўропы. Ужо 10 верасня місія АБСЕ, калі адкінуць усю дыпламатычнасць, заявіла, што не прызнае выбары, а другая місія, куды ўваходзяць такія людзі, як Вешнякоў, сказала, што прымае гэтыя выбары. Ніхто не звярнуў увагу на тое, што 4 кастрычніка ў Варшаве БДІПЧ АБСЕ падвяла канчатковыя вынікі, а 16 кастрычніка гэта зрабіла і АВЦЕ. АБСЕ не змяніла сваёй пазіцыі. Другая ж місія цяпер заяўляе: нам вядомыя вынікі прэзідэнцкіх выбараў, гэта значыць, таксама фактычна адмовілася прызнаць вынікі выбараў. Гэта вынік нешляхетнасці асобных членаў гэтай камісіі.

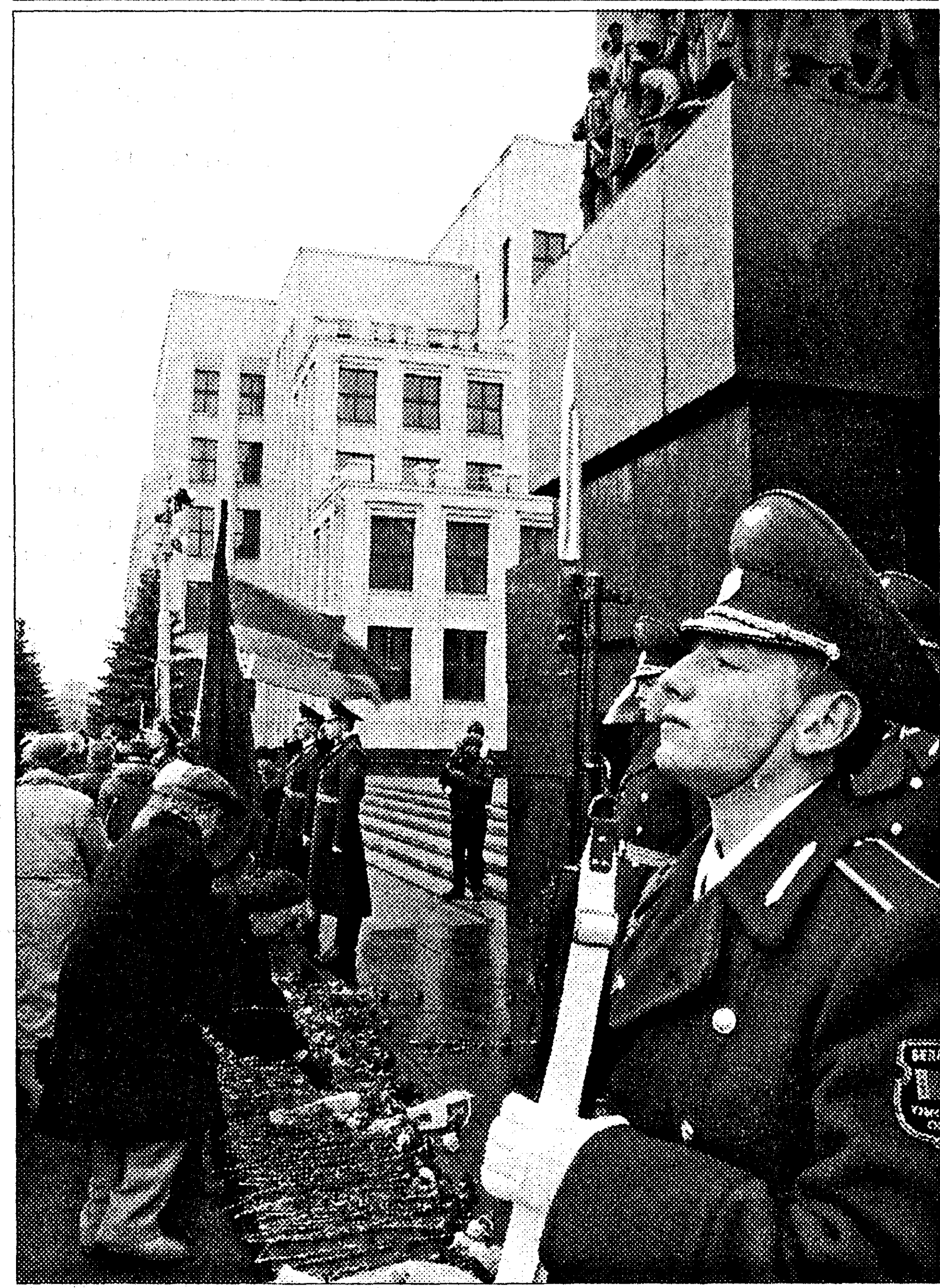
Я думаю, што перспектывы ў апазіцыі ўсё ж нядрэнныя. Прыкладна 25-30% галасоў у падтрымку Ганчарыка перароблены ў падтрымку Лукашэнкі. Абрання Лукашэнкі не было, легітымным ён прызнаны не будзе, калі не адбудзецца такіх інтрыг, як з АВЦЕ, перспектывы для прыстойнага развіцця Беларусі няма. Падзелу ўладаў у нас няма, што пацвярджаецца хоць бы прызначэннем Міхаіла Мясніковіча на пасаду прэзідэнта Нацыянальнай Акадэміі навук – чалавека, які ніколі ў жыцці не праводзіў ніякіх навуковых даследаванняў.

– Станіслаў Станіслававіч, звальваць віну за пройгрыш на выбарах толькі на фальсіфікацыі, відаць, няправільна. Відавочна, апазіцыя спрацавала таксама не лепшым чынам.

– Разбірацца ў тым, ці пацеў нябожчык перад смерцю, я думаю, няма патрэбы. Можна кінуць шмат папрокаў на адрас арганізатараў выбарчай кампаніі і нават на работу мас-медыя ў тых умовах, якія былі створаныя. Але тыя людзі, якія рабілі справу сумлення, для якіх гэта – жыццё, не заслугоўваюць гэтага папроку.

Гутарыў Рыгор БУЯН

ЛЮСТРАФАКТ



7 лістапада ў Мінску кветкі да помніка Леніну на плошчы Незалежнасці ўсклалі спачатку каля паўтысячы членаў Камуністычнай партыі Беларусі, а потым прыкладна 300 прадстаўнікоў Партыі камуністаў Беларускай.

«Радыё Рацыя»: аб'ектыўна пра рэальнае

3 лістапада споўнілася два гады беларускамоўнай радыёстанцыі «Радыё Рацыя». Яна бярэ свой пачатак ад папулярнай радыёстанцыі 101,2, зачыненай беларускімі ўладамі. Два гады працы засведчылі, што «Рацыя» здолела інтэгравацца ў сістэму беларускіх электронных мас-медыя, асабліва ўлічваючы той факт, што большасць эфірнай прасторы кантралюецца беларускай дзяржавай. «Радыё стала тым сродкам масавай інфармацыі, які паспрабаваў стварыць аб'ёмную карціну таго, што адбываецца на Беларусі», – гаворыць галоўны рэдактар «Радыё Рацыя» Юрась Карманаў. Унікальнасць праекта «Радыё Рацыя» заключаецца ў тым, што рэтрансляцыя вядзецца не толькі на сярэдніх і кароткіх хвалях, але ў Беластоку радыё вяшчае і ў фармаце *FM*. Адзіная ў Польшчы нацыянальная меншасць – беларуская – мае магчымасць слухаць «Радыё Рацыя» па-беларуску. Цягам двух гадоў існавання «Радыё Рацыя» «імкнулася максімальна данесці інфармацыю пра падзеі на Беларусі да нашых слухачоў». «Радыё Рацыя» здолела значна пашырыць сваю аўдыторыю за кошт правінцыі. «Запатрабаванасць на аб'ектыўную, незаангажаваную інфармацыю расце, таму нас слухаюць і ў вёсках, і ў невялікіх гарадках, куды незалежныя газеты не даходзяць. Мы сталі тым сродкам масавай інфармацыі, каторы даносіць аператыўную і аб'ектыўную інфармацыю да ўсіх, хто яе шукае», – гаворыць Ю.Карманаў.

Ю.Карманаў асабліва падкрэсліў, што «Радыё Рацыя» арыентуецца «на сярэднестатыстычнага беларуса, які шукае інфармацыю. «Радыё Рацыя», апрача ўсяго, выконвае і асветніцкія функцыі. На радыё існуе шэраг аўтарскіх праграмаў вядомых у краіне асобаў: Уладзімір Арлоў вядзе «Галерэю Кліо», лідэр гурта *NRM* Лявон Вольскі робіць перадачу «Квадракола».

Галоўны рэдактар «Радыё Рацыя» заяўляе, што перспектывы развіцця радыё – у фармаце *FM*. «Але ўлічваючы той факт, што МЗС Беларусі ўжо некалькі разоў адмаўляў журналістам «Радыё Рацыя» ў акрэдытацыі, спадзяваемся, што мы атрымаем доступ да *FM*, пакуль што не даводзіцца», – сказаў Юрась Карманаў.

Ягор СУМНЫ

СВЕТ

Президента Казахстана обвинили в коррупции

Действующих президентов на планете – не единицы, но все они на виду. В силу публичного характера их деятельности. Очень многое и многие зависят от принимаемых ими решений, да что там, иногда кивка или благосклонного взгляда достаточно – и дело пошло. А уж сколько приходится на каждого главу государства любопытных и завистливых! Как тут не бояться даже шороха падающего листа, не говоря уж о международном скандале

Тем более трудно придется президенту Казахстана Нурсултану Назарбаеву. Беда пришла с востока. В виде последствий апелляционного судебного разбирательства в отношении 62-летнего южнокорейского промышленного магната Цой Сун Юна. По словам его адвоката, экс-глава Shindongah и Korea Life Insurance Co. признался только сейчас, что в 1996 г. был вынужден дать взятку первому лицу Казахстана. И немалую - $10 млн – для того, чтобы его бизнес, в частности алмазообработка, получил развитие в этой пост-советской республике.

По предыдущему решению суда низшей инстанции, которое было принято еще в 1999 г., Цой Сун Юн был признан виновным в мошенничестве и вывозе капитала за границу. Его приговорили его к пяти годам пребывания за решеткой и оштрафовали на $165 миллионов.

До сих пор остается тайной – кто передавал взятку. Подсудимый утверждает, что он поручил этот деликатный вопрос своему подчиненному, но не уверен, выполнено ли его поручение. Последний же открещивается, как может и утверждает, что деньги передал лично Цой Сун Юн на встрече с Нурсултаном Назарбаевым.

Разумеется, такое серьезное обвинение – коррумпированность первого лица государства – не прошло незамеченным, и пресса обратилась за подробностями в администрацию президента Казахстана. Глава пресс-службы президента Лев Тараков отказался от комментариев, заявив, что у него на этот счет нет никаких сведений. И в самом деле, откуда им быть? Не станет же президент сообщать о подобных «мелочах» (даже если они и были) на каждом углу. В любом случае, следствиям обеих стран придется теперь попотеть, поиграть в отгадки и догонялки. Да и самому подсудимому, равно как и его (возможному) высокому покровителю придется повертеться, как ужу на сковородке, чтоб установить кто, кому, когда, сколько, за что...

Utro.ru

Талибы обнаружили российских офицеров

Посол движения «Талибан» в Пакистане Абдул-Салам Заиф заявил, что индийские и российские офицеры помогают афганской оппозиции сражаться с силами талибов, сообщает *AFP*.

По сведениям Заифа, российские, индийские и американские офицеры направляют действия войск Северного Альянса в северной части Афганистана.

Ранее руководство Министерства обороны РФ неоднократно заявляло, что ни об участии российских военных в боевых действиях в Афганистане, ни вообще о каком-либо российском военном присутствии в этой стране не может быть и речи.

Форум без сенсаций

Окончание, начало на стр.1

Заверения главы белорусской делегации Урала Латыпова в том, что Беларусь считает себя участником этой коалиции, были восприняты скептически и с заметным недоверием. А сам президент Александр Квасьневский недвусмысленно дал понять, что по сути правильные слова Латыпова о поддержке антитеррористической коалиции, роли в ней США и т.д. носят, к сожалению, во многом декларативный характер. Вместе с тем, сам факт приглашения в Варшаву, должен восприниматься как кредит доверия белорусскому руководству. Ключ к выходу из внешнеполитической изоляции по-прежнему находится в Минске.

Некоторые из тех, кто ожидал сенсаций, пожелали их увидеть в заявлениях Латыпова о необходимости сотрудничать с *NATO*. И что Россия, в обозримом будущем может стать членом Североатлантического альянса. По этому поводу можно напомнить следующее. Беларусь скорее союзной России вернула своего представителя в *NATO* в Брюссель, после разрыва отношений, вызванного натовскими бомбардировками Югославии. Другое дело, что белорусский представитель остается единственным из стран-участниц программы *NATO* « Партнерство ради мира», который имеет ограниченный доступ к информации, которая предусмотрена в штаб-квартире для такого рода партнеров альянса. Но такое положение является следствием общего отношения к официальному Минску, спровоцированного его антизападной политикой. А что касается членства России в *NATO*, то такую гипотетическую возможность допускает и сам Путин. Правда то, что эту возможность решил повторить на прошедшем Варшавском форуме Латыпов, все же можно развить в качестве определенной сенсации. Получается, что одна из частей так называемого союзного государства может стать членом *NATO*. Скорее всего, глава Администрации президента Беларуси дал понять, что никакого союзного государства не получается. Примечательное признание накануне долгожданной встречи Лукашенко с Путиным, которая должна произойти в Москве в конце ноября.

Вопреки ожиданиям, на Варшавском форуме так и не были открыто выставлены претензии к Минску по поводу его связей с одиозными арабскими режимами и организациями, обвиняемыми в терроризме. Об этом говорили лишь в кулуарах. Впрочем, некоторые кулуарные беседы накануне и во время форума происходили и в Минске. По неофициальной информации, вплоть до октябрьских праздников, напряженно трудились с послами Европейского Союза и США высокопоставленные чиновники из Администрации президента и внешнеполитического ведомства. Похоже, ОБСЕ у них стало неактуальной. Поэтому уже не только глава МИД, но и помощник президента Посохов игнорируют неоднократные просьбы руководителя Консультативно-наблюдательной группы ОБСЕ посла Вика встретиться с ними. Ведь никакого саммита ОБСЕ в ближайшее время не ожидается. Можно предположить, что основные тезисы содержания бесед с главами дипломатических миссий и озвучил один из их участников – глава МИД Михаил Хвостов, когда выступал на FM радиостанции «Столица». В частности, он признался в том, что, оказывается, Беларусь политически присутствует в антитеррористической коалиции. И обязалась впредь предоставлять всю необходимую информацию, связанную с проблемами борьбы с международным терроризмом в Совет Безопасности ООН. Стоит напомнить, что незадолго до этого радиовыступления Хвостова из министерства иностранных дел Беларуси звучали другие заявления. Так, к примеру, в них говорилось, что ему ничего не известно о документе, в котором содержаться факты о причастности Беларуси к незаконным сделкам по продаже оружия, распространенном в Совете Безопасности ООН. В то же время признавалось, что некоторые государства пытаются поднимать эту проблематику в том же Совете Безопасности. И вот теперь стало известно, что Беларусь взяла на себя обязательства предоставлять туда требуемую информацию. Интересно, будет ли она, как и таинственный документ Совета Безопасности, носить закрытый или все же открытый характер.

Следует отметить, что глава Администрации президента Урал Латыпов не первый раз выступает в Варшаве. Предыдущее его выступление было в качестве вице-премьера, главы МИД Беларуси. Несмотря на негативный имидж режима, который он тогда представлял, ему все же удавалось провести ряд содержательных встреч. Пока остается неясным, насколько содержательным стал его нынешний визит в Варшаву. К примеру, у главы российской делегации, секретаря Совбеза Владимира Рушайло состоялась двустороння встреча с шефом Бюро национальной безопасности Мареком Сивецом, которого считают очень влиятельной фигурой в окружении президента Польши. Надо полагать, собеседники говорили не только о проблемах, связанных с границей Польши и Калининградской области. Так уж совпало, что во время Варшавского форума было объявлено о предстоящем на следующей неделе первом визите президента Словакии Рудольфа Шустера в Москву. Руководители европейских государств продолжают летать в Москву, лишь пролетая над Беларусью.

Роман ЯКОВЛЕВСКИЙ

ГРОШЫ

Заробкі катастрафічна падаюць

Заканчэнне, пачатак на стар.1

У верасні зафіксаванае падзенне не толькі рэальнай, але і намінальнай зарплаты: калі ў жніўні сярэдні заробак па народнай гаспадарцы складаў 145,9 тысячы рублёў, то ў верасні – 141,3 тысячы. Федэрацыю прафсаюзаў непакоіць і міжгаліновая дыферэнцыяцыя па ўзроўню заробкаў: розніца паміж самымі высокімі і самымі нізкімі паказчыкамі складае 6,1 раза.

Гіганцкая запазычанасць па заробках сталася прамым вынікам катастрафічнай сітуацыі ў эканоміцы Беларусі. Назіраецца спад у эканоміцы, колькасны рост у прамысловасці на 4,9% адбываецца за кошт «рэзкага пагаршэння якасных паказчыкаў». За студзень-верасень бягучага года колькасць стратных прадпрыемстваў склала больш за трэць ад усёй колькасці прадпрыемстваў. За год колькасць стратных прадпрыемстваў з 22% сягнула ажно на 13 пунктаў. У прамысловасці будаўнічых матэрыялаў – стратнае кожнае другое прадпрыемства.

На гэтым фоне рэзка пагоршылася і рэнтабельнасць прадпрыемстваў: з 12,2% летась сёлета яна ўпала да адзнакі ў 9,5%. Гэта прывяло, натуральна, да пагаршэння плацёжаздольнасці прадпрыемстваў, якая на 1 верасня склала 16,1%, ці на 3,6% менш ад узроўню, зафіксаванага ў студзені. Каэфіцыент плацёжаздольнасці сельскай гаспадаркі ўвогуле нікудышні – 3,5%, у сферы жыллёва-камунальнай гаспадаркі і таго меней – 1,7%.

Рэзюмуючы аналіз цяперашняга стану эканомікі, Франц Вітко заявіў, што «па плацёжаздольнасці больш за 80% усіх прадпрыемстваў падпадаюць пад працэдуру санацыі і банкруцтва». У Мінску такіх прадпрыемстваў рэальна тры: завод «Калібр», Мінскі гадзіннікавы завод і Мінскі трактарны завод, які знаходзіцца «ў катастрафічным стане». Аднак з 1 студзеня 2002 года ў адносінах да іх наўрад ці распачнецца працэдура банкруцтва, хаця яны ўжо трэці год працуюць у стратным рэжыме. Сярод стратных прадпрыемстваў – вельмі многа дзяржаўных суб'ектаў, а таму дзяржава не дазволіць зрабіць іх банкрутамі. Эканамічны крызіс – гэта пытанне хутчэй палітычнае, чым эканамічнае, лічыць Франц Вітко. Па ягоных словах, «трактарны завод ніколі не будзе прызнаны банкрутам», у адваротным выпадку гэта стане сацыяльнай катастрофай. На МТЗ працуюць 20 тысячаў чалавек, у кожнага з якіх ёсць сем'і, ёсць дзеці; апрача таго, у тэхналагічнай лініі на МТЗ завязаны яшчэ 120 тысячаў чалавек – такім чынам, з прызнаннем банкрутам МТЗ без сродкаў да існавання застануцца каля паўмільёна чалавек з чатырохмільённай працаздольнай арміі Беларусі.

Рыгор БУЯН

ПОНЕДЕЛЬНИК • 12 НОЯБРЯ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
9.00 Новости.
9.15 Документальный сериал «Страны мира». Ливан (Международный Французский Канал).
10.05 «Страсти». Сериал (Италия).
10.55 Телебарометр. Прогноз погоды.
11.10 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
12.00 Новости.
12.15 «Время местное». Репортажи из провинции.
12.40 Арсенал. Программа об армии.
13.05 «Загадки мастера». Программа, посвященная творчеству народного артиста СССР дирижера Виктора Ровдо.
13.45 **«ТЕНИ ИСЧЕЗАЮТ В ПОЛДЕНЬ»**. Худ. фильм («Мосфильм»). 3-я серия.
15.00 Новости.
15.15 Детективный сериал «Жюли Леско» (Франция).
17.00 «Страсти». Сериал (Италия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 Детектив режиссера Д.Бурмана **«ГЕНЕРАЛ»** (Великобритания-Ирландия).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
22.35 Стадион.
23.00 Планета «АРТ».
23.30 Новости.

08.00 Новости.
08.15 «Земля любви». Сериал.
09.10 «Каменская. Не мешайте палачу». 1-я серия.
10.15 Док.детектив «Шайка для министра». Дело 2000 года. Часть 1-я.
10.45 «Ералаш».
10.50 Библиомания.
11.00 Новости.
14.00 Новости.
14.15 Возможно все.
14.35 Звездный час.
15.00 «Вечный зов». Сериал.
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 «С легким паром!».
18.00 «Земля любви». Сериал.
19.00 Жди меня.
20.00 Время.
20.35 Комедия **«СЛЕДУЮЩИЙ»**. 1-я серия.
21.40 Независимое расследование.
22.30 Ночное «Время».
23.00 «На футболе».
23.30 «Ночная смена».

16.00 Вести.
16.30 Георгий Вицин, Александр Ширвиндт, Тамара Носова и Лидия Сухаревская в комедии **«ОНА ВАС ЛЮБИТ»**. 1956 г.
18.00 Премьера. Анна Арланова, Марина Могилевская, Игорь Бочкин, Юлия Рутберг и Николай Чиндяйкин в телесериале «Московские окна».
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Вечерний сеанс. Дэвид Суше в детективе **«ПУАРО АГАТЫ КРИСТИ. СЧИТАЛКА»** (Великобритания). 1995 г.
22.00 Вести + Подробности.
22.30 Местное время. Вести - Москва.
22.45 Дежурная часть.
23.00 Последний сеанс. Премьера. Оливье Грюнер в остросюжетном фильме **«ПЕРЕХВАТЧИКИ»** (США). 1999 г.
00.40 Прогноз погоды.

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.05 Сегодня.
05.10, 06.20, 07.55, 13.25, 17.40 Криминал.
05.20 Впрок.
05.35 Афиша.
05.40, 07.25 Наши любимые животные.
05.45 Пять минут с Новоженовым.
05.50 Большие деньги.
06.35 Карданный вал.
06.40 Афиша.
06.45 Пять минут с Новоженовым.
06.50 Большие деньги.
07.15 Впрок.
07.40 Карданный вал.
07.45 Пять минут с Новоженовым.
08.25 Служба спасения.
09.30 Намедни.
10.40 Куклы.
11.25 Детектив **«ПОЛИЦЕЙСКИЕ»**. 1-я серия.
13.40 Афиша.
13.50 Сериал «Графиня де Монсоро».
15.30 Сериал «Салон красоты».
16.35, 18.55 Сериал «День рождения Буржуя-2».
18.35 Герой дня.
20.00 Алчность.
21.55 Сериал «Скорая помощь».
23.30 Гордон.

07.05, 11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
07.30 **«АФЕРА ЦЕПЛИСА»**. Худ. фильм.
09.15 «Бесконечная история Голливуда».
09.40 «Рядом с реставратором». «Лик (Иконописец)». Док. фильмы.
10.20 Л.Десятников. «Как старый шарманщик».
10.35 Сферы.
11.45 **«ДОБРОЕ УТРО»**. Худ. фильм.
13.10 «Возвращение с Олимпа». Мультфильм.
13.30 Вместе с Фафалей.
13.45 Все суры Корана.
14.05 Живое дерево ремесел.
14.15 Архитектурная галерея.
14.30 «Осенние портреты».
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
15.35 Хрустальный камертон.
16.30 Alma mater.
17.00 Археология.
17.50 «Век Русского музея».
18.15 «Дядюшкин сон». Спектакль.
20.05 Спокойной ночи, малыши!
20.20 «Дядюшкин сон». Спектакль.
21.35 «Что делать?».
22.30 От киноавангарда к видеоарту.

05.45, 14.35, 17.40 Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Сейчас.
06.10, 06.40, 07.10, 07.35 День за днем.
07.50 Назло.
08.25 Сериал «Тайны следствия».
09.25 «Итого».
10.25 Сериал «Тайны следствия».
11.25 «Все в сад!».
12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.
13.20 «За стеклом».
14.55 100 чудес света.
16.30 Сериал «Самые громкие преступления ХХ века».
17.05 «За стеклом».
18.45 Сериал «Тайны следствия».
20.35 Тушите свет.
20.50 «Забытый полк».
22.00 Грани.
22.40 «За стеклом».
23.30 Дорожный патруль.

СТВ
06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Школдливый пес». Мультсериал.
07.00 «Таинственные рыцари Тир На Ног». Сериал.
07.30 «Мурашки». Сериал.
08.00 Информационная программа «168 часов Минска».
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Боевик **«КИКБОКСЕР-4. АГРЕССОР»**.
11.00 «Клуб «Белый попугай».
11.30 «Дискавери» на СТВ.
12.00 Новости СТВ.
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Дальнобойщики». Сериал.
13.55 «Дальнобойщики». Сериал.
15.00 Новости СТВ.
15.15 Кулинарные рецепты от ресторана «Лесной».
15.30 «Мурашки». Сериал.
16.00 «Школдливый пес». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 Новости СТВ.
18.15 Международные спортивные новости на СТВ.
18.30 «Дискавери» на СТВ.
19.00 «Тема дня». Авторская программа Сергея Виноградова.
19.10 Премьер-парад. Столичный». Юмористическая программа.
19.15 «Вечарніца».
19.30 Фильм ужасов **«ПАУКИ-2»**.
21.40 «Пятый угол». Сериал.
23.00 «Новости СТВ-24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 «Телетузики».
00.00 Футбольный курьер.
00.30 «Ночной разговор с Алексеем Лушниковым».

ВТОРНИК • 13 НОЯБРЯ

Техническая профилактика до 15.00
15.00 Новости.
15.15 «Дэнни, расскажи мне историю». Док. сериал (Международный Французский Канал).
15.25 «Все на орбиту!» Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.35 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Страсти». Сериал (Италия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 «Москва - Минск».
18.45 **«ДЕТИ НА ДЕРЕВЬЯХ»**. Худ. фильм (Международный Французский Канал).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 А.Шварценеггер в фантастическом боевике **«ТЕРМИНАТОР-2. СУДНЫЙ ДЕНЬ»** (США).
24.00 Спорт-курьер.
0.10 Ток-шоу «Дела житейские».
0.35 Новости.

08.00 Новости.
08.15 «Земля любви». Сериал.
09.15 **«СЛЕДУЮЩИЙ»**. 1-я серия.
10.20 «С легким паром!».
10.50 Библиомания.
11.00 Новости.
14.00 Новости.
14.15 Семь бед - один ответ.
14.35 Царь горы.
15.00 «Вечный зов». Сериал.
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 Сериал «Ускоренная помощь».
18.00 «Земля любви». Сериал.
19.00 «Слабое звено».
20.00 Время.
20.35 **«СЛЕДУЮЩИЙ»**. 2-я серия.
21.40 Кремль-9. «Главный бастион». 1-я серия.
22.30 Ночное «Время».
23.00 Цивилизация.
23.30 «Ночная смена».

08.00 Вести.
08.15 Анна Арланова, Марина Могилевская, Игорь Бочкин, Юлия Рутберг и Николай Чиндяйкин в телесериале «Московские окна».
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара». Сериал (США).
16.00 Вести.
16.30 Армен Джигарханян, Борислав Брондуков, Леонид Куравлев и Любовь Полищук в комедии **«РАЗ НА РАЗ НЕ ПРИХОДИТСЯ»**. 1987 г.
18.00 Премьера. Анна Арланова, Марина Могилевская, Игорь Бочкин, Юлия Рутберг и Николай Чиндяйкин в телесериале «Московские окна».
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 По просьбам телезрителей. Эммануил Виторган и Алика Смехова в детективе **«МАРОСЕЙКА, 12. ПРОЩАЙ, ПОЛИЦЕЙСКИЙ»**. 2001 г.
22.00 Вести + Подробности.
22.30 Местное время. Вести - Москва.
22.45 «Теракты в Америке. Поиски причин». Документальный фильм (США).
23.40 Последний сеанс. Ума Турман и Шон Пенн в комедии Вуди Аллена **«СЛАДКИЙ И ГАДКИЙ»** (США). 2000 г.
01.25 Прогноз погоды.

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.05 Сегодня.
05.10, 06.20, 13.30, 17.40 Криминал.
05.20 Впрок.
05.35 Афиша.
05.40, 07.25 Наши любимые животные.
05.45 Пять минут с Новоженовым.
05.50 Большие деньги.
06.35 Карданный вал.
06.40 Афиша.
06.45 Пять минут с Новоженовым.
06.50 Большие деньги.
07.15 Впрок.
07.40 Карданный вал.
07.45 Пять минут с Новоженовым.
07.55, 21.55 Сериал «Скорая помощь».
09.25, 20.00 Алчность.
10.10 Шоу Елены Степаненко.
11.25 Детектив **«ПОЛИЦЕЙСКИЕ»**. 2-я серия.
13.45 Афиша.
13.50 Сериал «Графиня де Монсоро».
15.30 Сериал «Салон красоты».
16.30, 18.55 Детектив «День рождения Буржуя-2».
18.35 Герой дня.
23.30 Гордон.

07.05, 11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
07.30 **«ГОБСЕК»**. Худ. фильм.
09.15 Золотой пьедестал.
09.40, 15.35 Документальный экран.
10.35 В вашем доме.
11.45 **«ПОЗОВИ МЕНЯ В ДАЛЬ СВЕТЛУЮ»**. Худ. фильм.
13.30 Вместе с Фафалей.
13.45 Дело житейское.
14.15 Власть факта.
14.30 Сценограмма.
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
16.30 «Российский курьер».
17.00 Археология.
17.50 Дворцовые тайны.
18.15 «Будденброки». Сериал.
19.15 Портреты художников.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 «Тринадцать плюс». Академик Николай Семенов.
20.40 **«ХРАБРЕЦ»**. Худ. фильм.
22.30 Форма.

05.45, 14.35, 17.40 Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Сейчас.
06.10, 06.40, 07.10 День за днем.
07.40 Тушите свет.
07.50 Назло.
08.25 Сериал «Тайны следствия».
09.25 «Без галстука».
10.25 «Забытый полк».
11.25 Катастрофы недели.
12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.
13.15, 17.05, 22.40 «За стеклом».
14.55 100 чудес света.
16.30 Сериал «Самые громкие преступления ХХ века».
18.45 Сериал «Тайны следствия».
20.35 Тушите свет.
20.50 Сериал «Улицы разбитых фонарей II».
22.00 Грани.
23.30 «Без протокола».
00.25 Дорожный патруль.

СТВ
06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Школдливый пес». Мультсериал.
07.00 «Таинственные рыцари Тир На Ног». Сериал.
07.30 «Мурашки». Сериал.
08.00 Международные спортивные новости на СТВ.
08.15 Новости СНГ.
08.30 «Автопанорама».
08.45 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Фильм ужасов **«ПАУКИ-2»**.
11.30 «Перекресток». Музыкально-развлекательная программа.
12.00 Новости СТВ.
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Пятый угол». Сериал.
14.00 «Секретные материалы». Сериал.
15.00 Новости СТВ.
15.15 Кулинарные рецепты от ресторана «Лесной».
15.30 «Мурашки». Сериал.
16.00 «Школдливый пес». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 Новости СТВ.
18.15 Международные спортивные новости на СТВ.
18.30 «Здравствуйте, доктор!».
18.45 «Автопанорама».
19.00 «Тема дня». Планерка в мэрии.
19.10 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
19.15 «Вечарніца».
19.30 Триллер **«ПО СЛЕДУ МАНЬЯКА»**.
21.40 «Пятый угол». Сериал.
23.00 Новости «СТВ-24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 Драма **«СВЕТ ЖЕНЩИНЫ»**.
01.50 «Ночной разговор с Алексеем Лушниковым».

СРЕДА • 14 НОЯБРЯ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
9.00 Новости.
9.15 «Страсти». Сериал (Италия).
10.10 Здоровье. Тележурнал.
10.35 Сад мечты. Передача для дачников.
11.00 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 **«ТЕНИ ИСЧЕЗАЮТ В ПОЛДЕНЬ»**. Худ. фильм. 4-я серия.
14.15 Док.сериал «Сокровища мировой культуры» (Германия).
15.00 Новости.
15.15 «Дэнни, расскажи мне историю». Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.25 «Все на орбиту!» Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал). Заключительная серия.
15.40 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Страсти». Сериал (Италия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 Час профессионала.
18.55 Комедийный детектив режиссера Ю.Махульского **«КИЛЛЕР»** (Польша).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
22.35 Спорт-курьер.
22.45 Криминальное досье.
23.10 «Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.
23.35 Новости.

08.00 Новости.
08.15 «Земля любви». Сериал.
09.15 **«СЛЕДУЮЩИЙ»**. 2-я серия.
10.20 Комедийный сериал «Ускоренная помощь».
10.50 Библиомания.
11.00 Новости.
14.00 Новости.
14.15 Семь бед - один ответ.
14.35 Программа «100%».
15.00 «Вечный зов». Сериал.
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 Смехопанорама Евгения Петросяна.
18.00 «Земля любви». Сериал.
19.00 «Кто хочет стать миллионером?» Телеигра.
20.00 Время.
20.35 **«СЛЕДУЮЩИЙ»**. 3-я серия.
21.45 Как это было. Последний поход «Отважного». 1974 год.
22.30 Ночное «Время».
23.00 Футбол. Товарищеский матч. Сборная Латвии - сборная России. Передача из Риги.

08.00 Вести.
08.15 Анна Арланова, Марина Могилевская, Игорь Бочкин, Юлия Рутберг и Николай Чиндяйкин в телесериале «Московские окна».
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара». Сериал (США).
16.00 Вести.
16.30 Михаил Евдокимов, Нина Русланова и Михаил Светин в комедии **«ПРО БИЗНЕСМЕНА ФОМУ»**. 1993 г.
18.00 Премьера. Анна Арланова, Марина Могилевская, Игорь Бочкин, Юлия Рутберг и Николай Чиндяйкин в телесериале «Московские окна».
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 По просьбам телезрителей. Марат Башаров, Юрий Беляев и Лембит Ульфсак в детективе **«КОБРА. ЧЕРНАЯ КРОВЬ»**. 1-я часть.
22.00 Вести + Подробности.
22.30 Местное время. Вести - Москва.
22.45 Последний сеанс. Елена Кондулайнен, Владимир Носик, Юрий Чернов и Ирина Шмелева в комедии **«ТРИСТА ЛЕТ СПУСТЯ»**. 1994 г.
00.35 Прогноз погоды.

15.00 Сегодня.
15.30 Сериал «Салон красоты».
16.35 Сериал «День рождения Буржуя-2».
17.45 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 Герой дня.
18.55 Сериал «День рождения Буржуя-2».
20.00 Алчность.
21.00 Сегодня.
21.55 Комедия **«БАБНИК»**.
23.30 Сегодня.
23.55 Гордон.

15.00 Новости культуры.
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
15.35 Документальные фильмы.
16.10 И.-С.Бах - Ривилис. Чакона.
16.30 «Ноу-хау».
17.00 Археология.
17.30 Новости культуры.
17.50 Кто мы?
18.15 «Будденброки». Сериал.
19.15 Портреты художников.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 «Тринадцать плюс». Академик Павел Черенков.
20.40 **«КАДОШ»**. Худ. фильм.
22.30 Партитуры не горят.
23.00 Новости культуры.

05.45 Дорожный патруль.
06.00 Сейчас.
06.10 День за днем.
06.30 Сейчас.
06.40 День за днем.
07.00 Сейчас.
07.10 День за днем.
07.30 Сейчас.
07.40 Тушите свет.
07.50 Назло.
08.00 Сейчас.
08.25 Сериал «Тайны следствия».
09.25 «Завтрак с Соловьёвым».
10.00 Сейчас.
10.25 Сериал «Улицы разбитых фонарей II».
11.25 «Просто звери».
12.00 Сейчас.
12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.
13.20 «За стеклом».
14.00 Сейчас.
14.35 Дорожный патруль.
14.55 100 чудес света.
16.00 Сейчас.
16.30 Сериал «Самые громкие преступления ХХ века».
17.05 «За стеклом».
17.40 Дорожный патруль.
18.00 Сейчас.
18.45 Сериал «Тайны следствия».
20.00 Сейчас.
20.35 Тушите свет.
20.50 Сериал «Улицы разбитых фонарей II».
22.00 Грани.
22.40 «За стеклом».
23.30 «Без протокола».
00.25 Дорожный патруль.

СТВ
06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Школдливый пес». Мультсериал.
07.00 «Таинственные рыцари Тир На Ног». Сериал.
07.30 «Мурашки». Сериал.
08.00 Международные спортивные новости на СТВ.
08.15 Новости СНГ.
08.30 Музыка на СТВ.
08.45 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Триллер **«ПО СЛЕДУ МАНЬЯКА»**.
11.30 «Дискавери» на СТВ.
12.00 Новости СТВ.
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Пятый угол». Сериал.
14.00 «Баффи». Сериал.
15.00 Новости СТВ.
15.15 Кулинарные рецепты от ресторана «Лесной».
15.30 «Мурашки». Сериал.
16.00 «Школдливый пес». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 Новости СТВ.
18.15 Международные спортивные новости на СТВ.
18.30 «Радио-точка». Музыкально-развлекательная программа.
19.00 «Тема дня». Авторская программа Сергея Виноградова.
19.10 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
19.15 «Вечарніца».
19.30 Триллер **«СКОРОСТЬ ПОЛЕТА»**.
21.40 «Убойная сила-3». Сериал.
23.00 Новости «СТВ-24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 Вестерн **«СИСКО КИД И ЛЕДИ»**.
01.25 «Ночной разговор с Алексеем Лушниковым».

ЧЕТВЕРГ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
9.00 Новости.
9.15 «Страсти». Сериал (Италия).
10.15 Судьба человека. Мария и Иосиф.
10.40 «Радуга над Витебском». Ансамбль народного танца «Молдовица» (Республика Молдова).
11.00 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 **«ТЕНИ ИСЧЕЗАЮТ В ПОЛДЕНЬ»**. Худ. фильм. 5-я серия.
14.10 Видеофильм «Ботанический сад».
14.30 Час профессионала.
15.00 Новости.
15.15 «Дэнни, расскажи мне историю». Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.25 «Все на орбиту!». Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал). Заключительная серия.
15.35 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Страсти». Сериал (Италия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 **«КИЛЛЕР-2»**. Комедийный детектив (Польша).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
22.35 Спорт-курьер.
22.45 Королевская охота.
23.10 Новости.

08.00 Новости.
08.15 «Земля любви». Сериал.
09.15 **«СЛЕДУЮЩИЙ»**. 3-я серия.
10.20 Смехопанорама Евгения Петросяна.
10.50 Библиомания.
11.00 Новости.
14.00 Новости.
14.15 Что да как.
14.35 КОАПП.
15.00 «Вечный зов». Сериал.
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 Юмористическая программа «Сами с усами».
18.00 «Земля любви». Сериал.
19.00 «Слабое звено». Игровое шоу.
20.00 Время.
20.35 **«СЛЕДУЮЩИЙ»**. 4-я серия (заключительная).
21.45 Человек и закон.
22.30 Ночное «Время».
23.00 Формула власти. Президент Кипра.
23.30 «Ночная смена» Дмитрия Диброва.

08.00 Вести.
08.15 Телесериал «Московские окна».
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара». Сериал (США).
16.00 Вести.
16.30 Ирина Розанова, Александр Абдулов, Елена Цыплакова и Александр Панкратов-Черный в комедии **«ЗА ПРЕКРАСНЫХ ДАМ!»** 1989 г.
18.00 Премьера. «Московские окна».
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 По просьбам телезрителей. Марат Башаров, Юрий Беляев и Виктор Проскурин в детективе **«КОБРА. ЧЕРНАЯ КРОВЬ»**. 2-я часть.
22.00 Вести + Подробности.
22.30 Местное время. Вести - Москва.
22.45 Последний сеанс. Премьера. Шэрон Стоун, Ник Нолти и Джефф Бриджес в криминальном фильме **«СИМПАТИКО»** (США). 1999 г.
00.45 Прогноз погоды.

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сегодня.
05.15, 06.20, 13.25, 17.40 Криминал.
05.20, 07.15 Впрок.
05.35, 06.40, 13.45 Афиша.
05.40, 07.25 Наши любимые жи-

15 НОЯБРЯ

вотные.
05.45, 06.45, 07.45 Пять минут с Новоженовым.
05.50, 06.50 Большие деньги.
06.35, 07.40 Карданный вал.
07.55 Путешествия натуралиста.
08.25 Ох, уж эти дети!
09.25 Алчность.
10.05 «Продолжение следует...».
11.25 Детектив «**ПОЛИЦЕЙСКИЕ**». 4-я серия.
13.50 Сериал «Графиня де Монсоро».
15.30 Сериал «Салон красоты».
16.35, 18.55 Сериал «День рождения Буржуя-2».
18.35 Герой дня.
20.00 Внимание. Розыск!
21.55 Совершенно секретно.
23.25 Гордон.

07.05, 11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
07.30, 20.55 «**АНДРЕЙ РУБЛЕВ**». Худ. фильм. 1-я серия.
09.15 «Романтика романса».
09.40, 15.35 Документальное кино ВГИКа.
10.35 Острова.
11.15 «Мама». Мультфильм.
11.45 «**ПУЧЧИНИ**». Худ. фильм.
13.30 Вместе с Фафалей.
13.45 «Щелкунчик».
14.15 Чем живет Россия.
14.30 «Мой первый гонорар». Рассказ.
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
16.30 «Странствия музыканта».
17.00 Археология.
17.50 Арт-панорама.
18.15 «Будденброки». Сериал.
19.15 «Карл Фаберже, человек-золотые руки». Док. фильм.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 «Тринадцать плюс». Академик Игорь Тамм.
20.40 «Три Андрея». Док. фильм.
22.30 «Джазофрения».

TV6

05.45, 14.35, 17.40, 00.25 Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Сейчас.
06.10, 06.40, 07.10 День за днем.
07.40, 20.35 Тушите свет.
07.50 Назло.
08.25 Сериал «Тайны следствия».
09.25 «Опасный мир».
10.25, 20.50 Сериал «Улицы разбитых фонарей II».
11.25 «Сеть».
12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.
13.20, 17.05, 22.40 «За стеклом».
14.55 100 чудес света.
16.30 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
18.50 Сериал «Гражданин начальник».
22.00 Грани.
23.30 «Без протокола».

СТВ

06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Шкодливый пес». Мультсериал.
07.00 «Таинственные рыцари Тир На Ног». Сериал.
07.30 «Мурашки». Сериал.
08.00 Международные спортивные новости на СТВ.
08.15 Новости СНГ.
08.30 «Автопанорама».
08.45 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Триллер «**СКОРОСТЬ ПОЛЕТА**».
11.05 «Параллели».
11.30 «Дискавери» на СТВ.
12.00 Новости СТВ.
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Убойная сила-3». Сериал.
14.00 «Баффи». Сериал.
15.00 Новости СТВ.
15.15 Кулинарные рецепты от ресторана «Лесной».
15.30 «Мурашки». Сериал.
16.00 «Шкодливый пес». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 Новости СТВ.
18.15 Международные спортивные новости на СТВ.
18.30 «Экзотика».
18.45 «Автопанорама».
19.00 «Тема дня». Авторская программа Сергея Виноградова.
19.10 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
19.15 «Вечарніца».
19.30 Драма «**ЧЕРНАЯ МАГИЯ, ИЛИ СВИДАНИЕ С ДЬЯВОЛОМ**».
21.40 «Убойная сила-3». Сериал.
23.00 Новости «СТВ-24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 Драма «**ЛУНА**».
02.25 «Ночной разговор с Алексеем Лушниковым».

ПЯТНИЦА • 16 НОЯБРЯ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
9.00 Новости.
9.15 «Бригады «Тигра». Сериал (Международный Французский Канал).
10.10 Існасць. Духовная программа.
10.35 Телевитамин.
11.00 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
12.00 Новости
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 «**ТЕНИ ИСЧЕЗАЮТ В ПОЛДЕНЬ**». Худ. фильм. 6-я серия.
14.10 «На перекрестках Европы». Телефестиваль белорусской песни.
15.00 Новости.
15.15 «Дэнни, расскажи мне историю». Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.25 «Сказки отца Кастора-2». Мультсериал (Международный Французский Канал). 1-я серия.
15.40 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Бригады «Тигра». Сериал (Международный Французский Канал).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 Познавательный сериал «Пятое измерение» (Международный Французский Канал).
18.55 Историческая драма по пьесе В.Короткевича «**МАТЬ УРАГАНА**» («Беларусьфильм»).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
22.35 Спорт-курьер.
22.45 Белорусская двадцатка.
23.10 Новости.
23.25 Ночной сеанс. С.Марсо и Т.Лермитт в мелодраме «**МАРКИЗА**» (Франция).

08.00 Новости.
08.15 «Земля любви». Сериал.
09.15 «**СЛЕДУЮЩИЙ**». 4-я серия (заключительная).
10.20 Юмористическая программа «Сами с усами».
10.50 Библиомания.
11.00 Новости.
14.00 Новости.
14.20 Страна чудес. «Арабские приключения».
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 Документальный детектив. «Шайка для министра». Дело 2001 года. Часть 2-я.
18.00 «Земля любви». Сериал.
19.00 Поле чудес.
20.00 Время.
20.35 Комедия «**НЕ ВАЛЯЙ ДУРАКА**».
22.35 Ночное «Время».
23.00 Шарон Стоун в триллере «**НОЖНИЦЫ**».

08.00 Вести.
08.15 Телесериал «Московские окна».
09.05 Новая «Старая квартира».
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара». Сериал (США).
16.00 Вести.
16.30 Планета КВН.
17.00 Пресс-клуб.
18.00 Премьера. Телесериал «Московские окна».
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Все звезды театра имени Вахтангова в юбилейном капустнике.
22.15 Последний сеанс. Александр Абдулов, Александр Збруев, Армен Джигарханян и Леонид Броневой в остросюжетном фильме «**ШИЗОФРЕНИЯ**». 1997 г.
01.10 Прогноз погоды.

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
05.10, 06.20, 13.25 Криминал.
05.20, 07.15 Впрок.
05.35, 06.40, 13.40 Афиша.
05.40, 07.25 Наши любимые животные.
05.45, 06.45, 07.45 Пять минут с Новоженовым.
05.50, 06.50 Большие деньги.
06.35, 07.40 Карданный вал.
07.55 Очная ставка.
08.25 Дог-шоу «Я и моя собака».
09.25 Своя игра.
10.10 Внимание. Розыск!
11.25 Детектив «**ПОЛИЦЕЙСКИЕ**». 5-я серия.
13.50 Сериал «Графиня де Монсоро».
15.30 Сериал «Салон красоты».
16.40 Пепси-чарт.
17.30 Криминал.
18.40 Свобода слова.
20.10 «Криминальная Россия».
21.45 «Женский взгляд».
22.30 Фильм «**ПОД СУДОМ ПРИСЯЖНЫХ**».

07.05, 11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
07.30, 20.40 «**АНДРЕЙ РУБЛЕВ**». Худ. фильм. 2-я серия.
09.15 Партитуры не горят.
09.40, 15.35 «Семейные хроники». Док. фильм.
10.35 Театр «Сфера».
11.45 «**ЖДИ МЕНЯ**». Худ. фильм.
13.10 «Ох, уж эти детки». Мультфильм.
13.30 Вместе с Фафалей.
13.45 «Щелкунчик».
14.15 Чем живет Россия.
14.30 Музыкальные дома.
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
16.30 Сенсация. Сенсация? Сенсация...
17.00 Археология.
17.50 «Кто там...».
18.15 «**СТРАННЫЙ НЕДУГ АНТОНА БРУКНЕРА**». Худ. фильм.
19.05 «Артистический интернационализм».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 «Царская ложа».
22.30 А.Генис. Письма из Америки.

TV6

05.45, 14.35, 17.40, 01.05 Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00 Сейчас.
06.10, 06.40, 07.10 День за днем.
07.40 Тушите свет.
07.50 Назло.
08.25, 18.45 Сериал «Гражданин начальник».
09.20 «Мое кино».
10.25, 21.20 Сериал «Улицы разбитых фонарей II».
11.25 «За гранью возможного».
12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.
13.20, 17.05, 23.10 «За стеклом».
14.55 100 чудес света.
16.30 «Опасный мир».
20.00 «Глас народа».
22.30 Грани.
00.10 Сериал «Первая волна III».

СТВ

06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Шкодливый пес». Мультсериал.
07.00 «Таинственные рыцари Тир На Ног». Сериал.
07.30 «Мурашки». Сериал.
08.00 Международные спортивные новости на СТВ.
08.15 Новости СНГ.
08.30 «Дискавери» на СТВ.
08.45 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Драма «**ЧЕРНАЯ МАГИЯ, ИЛИ СВИДАНИЕ С ДЬЯВОЛОМ**».
11.30 Информационно-познавательная программа «Европа сегодня».
12.00 Новости СТВ.
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Убойная сила-3». Сериал.
14.00 «Симулятор». Сериал.
15.00 Новости СТВ.
15.15 Кулинарные рецепты от ресторана «Лесной».
15.30 «Мурашки». Сериал.
16.00 «Шкодливый пес». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.50 «Ликбезопотребсоюз представляет...».
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 Новости СТВ.
18.15 Международные спортивные новости на СТВ.
18.30 Центр развлечений «Мэдисон авеню».
19.00 «Тема дня». Итоги в уикэнд.
19.10 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
19.15 «Вечарніца».
19.30 Триллер «**ДЖОННИ 2.0**».
21.40 «Секретные материалы». Сериал.
23.00 Новости «СТВ-24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 Драма «**РЕБЯТА ВОЗВРАЩАЮТСЯ**».
02.00 «Ночной разговор с Алексеем Лушниковым».

СУББОТА • 17 НОЯБРЯ

7.00 Новости.
7.10 Існасць. Духовная программа.
7.35 Сериал «Женщина в белом» (Международный Французский Канал). 3-я серия.
8.30 Белорусская двадцатка.
9.00 Новости.
9.10 Экран индийского кино. «**СУМАСШЕДШЕЕ СЕРДЦЕ**». 1-я серия.
10.40 «Мир животных». Док. фильм «Яки» (Австралия).
11.25 Мультфильмы.
12.20 Королевская охота.
12.50 Сад мечты. Передача для дачников.
13.15 Видеофильм «Детки в клетке».
13.35 Детективный сериал «Отряд по борьбе с мафией» (Испания). 2-я серия.
15.00 Новости.
15.15 Познавательный сериал «Пятое измерение» (Международный Французский Канал).
15.40 Столица. Информационно-аналитическая программа.
16.05 Здоровье. Тележурнал.
16.35 Волшебная шкатулка «Союзмультфильма». «Это не про меня», «Зеленый змий», «Вот так тигр».
17.15 Детективный сериал «Сыщики» (Россия). Заключительная серия.
18.10 Судьба человека. Казимир и Адельфина.
18.40 Из достоверных источников.
19.00 Новости.
19.25 КВН. Полуфинал Евролиги.
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.
22.00 М.МакКонахи и С.-Л.Джексон в психологическом детективе «**ВРЕМЯ УБИВАТЬ**» (США).
0.25 Видимо-невидимо.

07.00 Новости.
07.10 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
07.25 Зов джунглей.
07.50 «Ералаш».
08.05 «Эх, Семеновна!» Всероссийский конкурс частушек.
08.50 Библиомания.
09.00 Новости.
09.10 Смехопанорама Евгения Петросяна.
09.45 Смак.
10.05 40 лет шутя. КВН. Фрагменты биографии.
11.05 «Ералаш».
11.15 В мире животных.
12.00 «Тайны забытых побед». «Флагман».
12.45 Здоровье.
13.30 Дисней-клуб. «Черный плащ».
14.00 Новости.
14.10 Андрей Мягков и Наталья Фатеева в остросюжетном фильме «Расследование».
15.35 «Ералаш».
15.40 «Жить надо легко». Концерт Ефима Шифрина.
17.00 Вечерние новости.
17.15 Продолжение концерта Ефима Шифрина.
17.50 «Кто хочет стать миллионером?» Телеигра.
18.50 Премьера. «Последний герой».
20.00 Время.
20.35 Харрисон Форд в приключенческой комедии «**ШЕСТЬ ДНЕЙ, СЕМЬ НОЧЕЙ**».
22.35 Песня года. Осень.
00.10 Коллекция первого канала. Питер Фальк в фильме «**СОСЕДИ**».

07.45 «Телепузики». Программа для детей.
08.10 Золотой ключ.
08.30 Здоровье и жизнь.
09.00 Почта РТР.
09.30 Доброе утро, страна.
10.05 «Сто к одному». Телеигра.
10.55 Ток-шоу Татьяны Веденеевой «Рядом с тобой».
11.50 Премьера. Детективный сериал «Тайный агент» (США).
13.00 Вести.
13.20 Дневной сеанс. К 100-летию Ивана Пырьева. Марина Ладынина, Владимир Дружников, Вера Васильева и Владимир Зельдин в фильме «**СКАЗАНИЕ О ЗЕМЛЕ СИБИРСКОЙ**». 1947 г.
15.00 «Я вернусь...» Вечер памяти Игоря Талькова.
17.00 «Моя семья» - 5 лет.
19.00 Вести.
19.25 Зеркало.
20.00 Вечерний сеанс. Премьера. Джулия Робертс, Мел Гибсон и Патрик Стюарт в остросюжетном фильме «**ТЕОРИЯ ЗАГОВОРА**» (США). 1997 г.
22.40 Последний сеанс. Премьера. Джонни Ли Миллер в фильме «**ДРАКУЛА-2000**» (США). 2001 г.
00.35 Горячая десятка.
01.30 Прогноз погоды.

05.10 Фильм «**ПОД СУДОМ ПРИСЯЖНЫХ**».
07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 21.00 Сегодня.
07.15 «Улица Сезам».
07.40 Мультфильм «Котёнок по имени Гав».
07.45 Большие родители.
08.25 Без рецепта.
09.15 Криминал.
09.50 «Женский взгляд».
10.25 Квартирный вопрос.
11.20 Детектив «**БУХТА СМЕРТИ**».
13.25 Путешествия натуралиста.
14.00 Своя игра.
15.25 Очная ставка.
16.00 Шоу Елены Степаненко.
16.50 Комедия «**БАЛБЕСЫ**».
19.00 Детектив «**ОХОТА НА СУТЕНЕРА**».
21.30 Профессия-репортер.
22.15 Цвет ночи.
22.50 Фильм «**ПОЛУНОЧНЫЙ КОВБОЙ**».
01.05 Кома.

09.10 «Ну, погоди!».
09.50 Углы манежа.
10.15 Бабушкины рецепты.
10.30 «Золотой пьедестал».
11.00 Графоман.
11.25 Чудеса погоды.
11.50 «**В 6 ЧАСОВ ВЕЧЕРА ПОСЛЕ ВОЙНЫ**». Худ. фильм.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 «Время музыки».
14.20 XX век. Избранное. «Завещание».
15.10 «Скучная история». Телеспектакль.
16.30 «Вокзал мечты».
17.00 «Майские цветы». Сериал.
18.00 Сферы.
18.40 «Слово о Пырьеве». Док. фильм.
19.35 «Исторические концерты».
20.15 Дом актера.
21.20 Личные воспоминания о большой жизни.
21.25 «**БЕЛЫЕ НОЧИ**». Худ. фильм.
23.05 «Античная лирика». Мультфильм.

TV6

06.05, 13.35, 01.20 Дорожный патруль.
06.20 Фильм «**МУЗЫКАЛЬНАЯ ИСТОРИЯ**».
07.45, 19.30 Сериал «Гражданин начальник».
08.50 «Глас народа».
10.00, 14.00, 18.00 Сейчас.
10.30 «Просто звери».
11.10 Детектив «**НОЧНОЙ ПАТРУЛЬ**».
13.05, 21.15 «За стеклом».
14.30 «Сеть».
15.10 Фильм «**СУДЬБА «ОФИЦЕРОВ**», часть 1-я.
16.05 «Дачники».
17.00 Обратный отсчет.
18.50 «Один день».
20.45 «Итого».
22.25 Комедия «**НЕ ПОСЛАТЬ ЛИ НАМ ГОНЦА**».
00.25 Сериал «Первая волна III».

СТВ

06.00 Музканал.
07.00 «Параллели».
07.15 «В гостях у Тофика».
07.30 «Инспектор Гаджет». Мультсериал.
08.00 «Джин Джин из страны Пандаленд». Мультсериал.
08.30 «Симпсоны». Мультсериал.
09.00 «Симпсоны». Мультсериал.
09.30 «Баффи». Сериал.
10.30 «Пятый угол». Сериал.
11.40 «Пятый угол». Сериал.
12.50 «Экзотика».
13.05 «Перекресток». Музыкально-развлекательная программа.
13.30 Мелодрама «**ПОЛЫНЬ ТРАВА ГОРЬКАЯ**».
15.25 «Здравствуйте, доктор».
15.40 «Кто я...».
16.00 «Человек-паук». Мультсериал.
16.30 «Человек-паук». Мультсериал.
16.50 «Дальнобойщики». Сериал.
18.00 Худ. фильм.
19.30 «Час пик».
20.30 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
20.45 Триллер «**БРАТ ЯКУДЗЫ**».
23.15 Центр развлечений «Мэдисон авеню».
23.45 «Радио-точка». Музыкально-развлекательная программа.
00.05 Триллер «**ДЖОННИ 2.0**».
02.00 «Ночной разговор с Алексеем Лушниковым».

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 18 НОЯБРЯ

7.00 Новости.
7.10 Сериал «Женщина в белом» (Международный Французский Канал). 4-я серия.
8.05 «Агромир». Информационно-аналитическая программа.
8.30 «Арсенал». Программа об армии.
9.00 Новости.
9.10 Экран индийского кино. «**СУМАСШЕДШЕЕ СЕРДЦЕ**». 2-я серия.
10.40 Телевитамин.
11.10 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.
11.50 Мультиклуб.
12.15 Фильм-сказка. «**БЛУЖДАЮЩИЕ ОГОНЬКИ**» (Литовская к/с).
14.25 «Пой, душа!». Праздник «Дожинки» в Кировском районе.
14.50 «И другие официальные лица».
15.00 Новости.
15.15 Мир и мы.
15.35 Д.Николсон и К.Тёрнер в гангстерской комедии «**ЧЕСТЬ СЕМЬИ ПРИЦЦИ**» (США).
17.55 Криминальное досье.
18.20 «Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.
18.45 «Время местное». Репортажи из провинции.
19.15 Планета «АРТ».
19.45 Телебарометр. Прогноз погоды.
20.00 Панорама.
20.35 Наше любимое кино. В.Васильева в музыкальной комедии «**СВАДЬБА С ПРИДАНЫМ**» («Мосфильм»).
22.20 Спорт-курьер.
22.30 Сериал «Жюли Леско» (Франция).
0.00 Парижская неделя моды в программе «Новая коллекция».

07.00 Новости.
07.10 Служу России!.
07.40 Дисней-клуб. «Русалочка».
08.05 Утренняя звезда.
08.50 Библиомания.
09.00 Новости.
09.10 «Непутевые заметки» с Дм.Крыловым.
09.30 Пока все дома.
10.05 КВН-2001. Юбилейная суперигра.
12.20 «Ералаш».
12.30 Юмористическая программа «Сами с усами».
13.00 Умницы и умники.
13.30 Дисней-клуб. «Черный плащ».
14.00 Новости.
14.10 Первым делом самолеты в комедии «**КЛЮЧИ ОТ НЕБА**».
15.40 «Ералаш».
15.50 Живая природа. «Прогулки с динозаврами», «Хищники».
17.00 Вечерние новости.
17.25 Георгий Вицин в комедии «**ОПЕКУН**».
19.10 Александр Балуев, Джон Клуни и Николь Кидман в боевике «**МИРОТВОРЕЦ**».
21.30 Времена.
22.50 Сериал «Секретные материалы» («X-files»).
23.45 Линия кино. Фильм Сергея Снежкина «**ЦВЕТЫ КАЛЕНДУЛЫ**».

07.25 «Телепузики». Программа для детей.
07.50 Русское лото.
08.40 Всероссийская лотерея «ТВ Бинго шоу».
09.20 Доброе утро, страна.
10.00 Сам себе режиссер.
10.55 «Городок. Ретро». Дайджест. Развлекательная программа.
11.35 Федерация.
12.10 Парламентский час.
13.00 Вести.
13.20 Диалоги о животных.
14.25 Вокруг света.
15.30 «Том и Джерри». Мультсериал (США).
15.50 «Комиссар Рекс». Сериал (Австрия - Германия).
16.55 ТВ Бинго новости.
17.00 «Два рояля». Музыкально-развлекательная программа.
17.55 Аншлаг.
19.00 Вести недели.
19.55 Вечерний сеанс. Сильвестр Сталлоне и Дональд Сазерленд в остросюжетном фильме «**ВЗАПЕРТИ**» (США). 1989 г.
22.10 Премьера. Кайл Маклахлен и Шерилин Фенн в сериале Дэвида Линча «Твин Пикс» (США).
23.15 Спорт за неделю.
00.15 Прогноз погоды.

05.05 Комедия «**БАЛБЕСЫ**».
07.00, 09.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
07.15 «Улица Сезам».
07.40 Пепси-чарт.
08.20 Ох, уж эти дети!
09.15 Боевик «**СТАМБУЛЬСКИЙ ТРАНЗИТ**».
11.25 Комедия «**СПОРТЛОТО-82**».
13.25 Служба спасения.
14.00 Своя игра.
15.25 Дог-шоу «Я и моя собака».
16.20 «Продолжение следует...».
17.15 «Криминальная Россия».
17.50 Боевик «**СМЕРТЕЛЬНОЕ ОРУЖИЕ**».
20.00 Намедни.
21.15 Куклы.
21.30 Боевик «**МОНАХ**».
23.40 Журнал Лиги чемпионов.

09.10 Мультфильмы.
10.15 Недлинные истории.
10.30 Ток-шоу «Наобум».
11.00 Тем временем.
11.25 Чудеса погоды.
11.50 «**ЧЕЛОВЕК В ФУТЛЯРЕ**». Худ. фильм.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 Магия кино.
14.10 «Тоска». Фильм-опера.
16.25 Мультфильмы.
17.00 «Майские цветы». Сериал.
18.00 «Вся его жизнь - кинематограф».
18.40 «Король-мим». Вячеслав Полунин.
19.35 «Собрание исполнений».
20.15 Блеф-клуб.
21.20 Личные воспоминания о большой жизни.
21.25 Джем-5. Ведущий Э.Виторган.
22.05 «**МЕГРЭ И ЖЕНА ВОРА**». Худ. фильм.
22.55 «Олимпионики». Мультфильм.

TV6

06.45, 13.40, 23.25 Дорожный патруль.
06.55 Комедия «**НЕ ПОСЛАТЬ ЛИ НАМ ГОНЦА**».
08.50 «Star старт».
09.25, 20.45 «За стеклом».
10.00, 14.00 Сейчас.
10.30 «Завтрак с Соловьевым».
11.10 Фильм «**ПО ДАННЫМ УГОЛОВНОГО РОЗЫСКА**».
12.45 «Мое кино».
13.30 Телемагазин в Минске.
14.25 Катастрофы недели.
15.00 «В нашу гавань заходили корабли».
16.00 «Вы - очевидец».
16.45, 19.30 Сериал «Гражданин начальник».
18.00 «Итоги».
21.25 «Земля - воздух».
22.30 Сериал «Первая волна III».

СТВ

06.00 Музканал.
07.00 «1/52».
07.15 «В гостях у Тофика».
07.30 «Автопанорама».
08.00 «Час пик».
09.00 «Симпсоны». Мультсериал.
09.30 «Баффи». Сериал.
10.30 «Убойная сила-3». Сериал.
11.40 «Убойная сила-3». Сериал.
12.50 «Радио-точка». Музыкально-развлекательная программа.
13.10 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
13.30 Боевик «**ДВОЙНОЙ ОБГОН**».
15.20 «Кирова, 17».
15.35 «Киноафиша Минска».
15.40 Музыка на СТВ.
16.00 «Человек-паук». Мультсериал.
16.30 «Человек-паук». Мультсериал.
16.50 «Дальнобойщики». Сериал.
18.00 Худ. фильм.
19.30 Информационная программа «168 часов Минска».
20.30 «Автопанорама».
20.50 «Телетузики».
21.05 Три новеллы «**КРУТЫЕ ИСТОРИИ**».
23.15 Музыка на СТВ.
23.30 Триллер «**БРАТ ЯКУДЗЫ**».
01.45 «Ночной разговор с Алексеем Лушниковым».



Прорва

Час гэткі. Той казаў: «Да Казанскай не зіма, пасьля Казанскай ня восень». А ў нас дзесяць гадоў – пераходная эканоміка. Спачатку начальнічкі ўсё балаболілі пра нечуваны рост. Калі ўбачылі, што гэта ўсім абрыдла і могуць спытацца, у каго вырасла, загулі пра нейкую «лібэралізацыю».

ДОЎГАТЭРМІНОВАЕ КРЭДЫТАВАНЬНЕ БАНКАМІ КАЛГАСАЎ

	1990	1995	1997	1999	2001*
Выдадзена пазык за год (у % да тых, што вярнулі)	200	404	810	8158	7900
Вернута пазык за год (у % да тых, што засталіся)	11	20	10	1	0,1
Засталося пазык на канец году (у % да ВНП)	0,14	0,05	0,09	0,85	0,17

*Прагноз. Разлікі аўтара паводле дадзеных міністэрства статыстыкі і аналізу.

Адагэтуль што было? Кансэрвацыя славянакамунізму. Лепш за аднаго добрага дзядзечку ніхто не адказаў: «Лібэралы адрозніваюцца ад чарнасоценцаў тым, што ёсць прадстаўнікамі інтэрэсаў буржуазіі, каторай патрэбны прагрэс і, збольшага, прававы лад, выкананьне законаў, канстытуцыя і пэўная палітычная свабода. Але гэтая «прагрэсіўная» буржуазія баіцца дэмакратыі больш за рэакцыю». (Ленін)

Калі разбярэсься, дык бачна, што гісторыя паўтараецца. Спачатку камуністы нажэрліся і захацелі перабудовы, каб зрабіць яшчэ лепей сваім дзеткам. Зараз наплечнікі і запечнікі ўсенароднаабранага пра свой прыплод задумаліся.

Дзеткі за сем гадоў падгадаваліся. Трэба іх жаніць, сяліць, уладкоўваць на цёплыя месцы. А што можа быць цяплей за сумесную з уласнай афшорнай кампаніяй фірмёшачку ў зацішнай і навобмацак знаёмай Беларусі.

Вось і пайшла пагалоска пра амністыю капіталаў, прыцягненьне замежных інвестыцыяў ды спрыяльныя ўмовы дзеля айчыннага бізнэсу. Заадно і падаткі трэба зьмяншаць, кажуць. Не лупіць жа з саміх сябе скуру, неэстэтычна.

Паглядзім, можа дазвол скора будзе. І пацякуць грошы: з Румыніі і Грэцыі, з Балгарыі і Швэцыі і, навят, аж з Амэрыкі, са штату Мічыган.

Паважаныя чытачы спытаюцца: «Адкуль нашыя аўтарытэтныя вертыкальшчыкі з гарызантальшчыкамі грошай набралі?» На кожным канкрэтным выпадку сказаць цяжка. Канкрэтнымі выпадкамі зрэдку займаецца пракуратура, калі хлопцам не атрымаецца «па-чэснаму» падзяліцца.

Наогул жа ёсць такія магутныя крыніцы прыбытку, што вам і прымроіцца не маглі. А вось вельмі дасьведчаныя і вучоныя габрэі з Массаду падлічылі, што толькі за апошнія паўгады Беларусь дзеля забесьпячэньня мусульманаў зброяй падпісала дамоваў больш чым на 600 мільёнаў даляраў. Нешта з тых гешэфтаў няйначай адпадзе надзейным хлопцам.

Але гэтая сфэра вельмі патаемная. Расчыненая на крыві. Няхай яны там пазадушваюцца.

Мы лепш паталкуем пра добра нам вядомы выток багацьця – зямлю, карміцельку ўсіх ад брыгадзіравай кумы да ўдзельнічка агульнарэспубліканскіх сэлектарных нарадаў.

Гэтыя па-свойску, ціхамірна, прысмакталіся да вытока ўсіх даброт, і, бачыш ты, растуць па краіне мураваныя палацы, адчыняюцца новыя карысныя ўстановы і зачыняюцца старыя, непатрэбныя.

Так адбываецца і будзе адбывацца, покуль кіруюць на ўсіх узроўнях простыя вясковыя хлопцы, камсамольцы і камуністы савецкай беларускай загартоўкі. Іхны заблытаны сьветапогляд адлюстроўвае газэта «Советская Белоруссия». Іхняя заблытаныя справы адлюстроўвае айчынная статыстыка.

Сумленныя дзяржаўныя рахункаводы чарговы раз здзіўляюць сьвет нашымі дасягненьнямі.

Разгляд таблічкі прымушае задумацца. Калгасная сістэма ўсё хутчэй паглынае дзяржаўныя грошы. Дзяржаўныя таму, што асноўным акцыянэрам нашых камэрцыйных банкаў была і ёсць дзяржава. Дзяржава – гэта значыць вы, шаноўныя. Бо менавіта вашыя падаткі ўкладзеныя дзяржавай у статутныя капіталы банкаў.

Безумоўна, у першым радку добра бачны ўплыў інфляцыі. Але навят інфляцыя не дапамагае «калектыўным гаспадаркам беларускіх сялянаў» аддаць пазычаныя грошы. Зрэшты, штогадовы аб'ём завінавачанасьці нязначна вагаецца за апошнае дзесяцігодзьдзе ў адносінах да таго, што паспявае стварыць нацыя за год.

Нязменным застаецца ўсе гэтыя часы памер пратэрмінаваных пазык і тых, тэрмін вяртаньня каторых па ўзаемнай згодзе з банкам адкладзены. Гэтая катэгорыя віртуальных грошай складае шостую частку ад агульнага аб'ёму крэдытных укладаньняў.

Ой, дорага каштуюць калгасы дзяржаве. І калгаснікам. Па стане на 30 верасня, ім недадалі 28,1 млрд. руб., гэта было 45,4% ад месячнага фонду заработнай платы.

Між тым, кожны, хто разумее, з каторага боку на хлеб мажуць масла, ведае: розніца паміж сабе коштам і табе коштам складае прыбытак.

Не выплацілі калгаснікам зарплаты, не вярнуў калгас банку пазычаныя грошы – усё гэта наш дадатковы падатак на ўтрыманьне сістэмы камуністычнага прыгону – калгасаў.

Покуль ёсць у нашым краі гэтая прорва, будуць праз яе цячы нашы грошы ў начальніцкія кішэні, а яшчэ болей у Сьветлае Нікуды.

Юзік ЛАБЭЦКІ



Фота IREX/ProMedia

Чэргі ў чэргах

560 тысяч беларускіх сем'яў стаяць на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоваў. Каля 140 тысяч з іх стаяць у гэтай чарзе ўжо больш за дзесяцігоддзе. Мала каму з гадамі шэнціць падзарабіць грошай і вырашыць сваё кватэрнае пытанне самастойна: пабудаваць ці купіць кватэру палепшанай якасці, у цагляным доме і прэстыжным раёне. Астатнім нічога не застаецца, як гадамі спадзявацца на льготны крэдыт на куток у доме «тыповых спажывецкіх якасцяў».

Дзяржава, адчуваючы надзеі насельніцтва, залічыла жыллёвае будаўніцтва ў свае прыярытэты, усталявала кантроль за коштамі на квадратныя метры і паабяцала льготныя крэдыты. Між тым, штогод здаецца па 40-50 тысяч новых кватэраў, што ў адзінках вымярэння гучыць як 2,5-3 мільёны квадратных метраў. Такім чынам, у сярэднім прыпадае па 55-60 квадратных метраў на адну сям'ю. Сярэдні кошт аднаго квадрата агульнай плошчы ў такіх дамах, па дадзеных міністэрства статыстыкі, у трэцім квартале не перавышаў 287 тысячаў рублёў.

У Мінску сёлета павінны быць уведзены ў эксплуатацыю 512 тысяч квадратных метраў жылля (каля 8,5 тысяч кватэр), паловай з якіх (275 тысяч метраў квадратных) займаецца УП «Упраўленне капітальнага будаўніцтва (УКБ) Мінгарвыканкама». На пачатак кастрычніка, паводле словаў Сяргея Віннікава, намесніка дырэктара па эканамічных пытаннях УКБ Мінгарвыканкама, уведзена было толькі 140,8 тысяч квадратных метраў агульнай плошчы жылля, амаль 17 тысяч кв. метраў з якіх – сацыяльнае жыллё.

Як распавёў Сяргей Віннікаў, праз УКБ Мінгарвыканкама чалавек мае тры магчымасці атрымаць жыллё: праз жыллёва-будаўнічыя кааператывы, з ільготнымі крэдытамі і за ўласныя сродкі, а малазабяспечаныя могуць разлічваць на сацыяльнае жыллё. Жыллёва-будаўнічыя кааператывы ствараюцца пры адміністрацыях раёнаў горада, але патрапіць сёлета ў іх склад маглі толькі грамадзяне, якія сталі на ўлік маючых патрэбу да 1 студзеня 1986 года. Уводзіцца для ЖБК на год толькі 89,2 тысячы кв. метраў жылля, таму з тых 12 тысяч грамадзянаў, якія стаяць на ўліку, шанц атрымаць кватэру маюць толькі каля 1,5 тысячы сем'яў. Пакуль на пачатак кастрычніка ўведзена менш за палову ад запланаванага. На наступны год маюцца планы здаць на 5 тысяч кв. м. больш, таму можа на адну сотню шчаслівых сем'яў стане болей.

З ільготным крэдытаваннем будаўніцтва сітуацыя складаецца цяжэй. Каб яго атрымаць, неабходна накіраванне з мясцовай адміністрацыі, і толькі тады УКБ заключыць з вамі індывідуальную дамову на крэдытаванне. У штогадовых праграмах распісана сумарная плошча жылля, якая мусіць быць уведзена на працягу года, але гэтыя лічбы не адпавядаюць рэчаіснасці. Напрыклад, на 2001 год запланавана ўвесці 53 тысячы кв. метраў, а рэальна за выдаткаваныя рэсурсы атрымоўвасцца толькі 41,8 тысячы – каля 653 кватэр замест 870.

З тымі, хто будуе жыллё за кошт уласных сродкаў, праблемаў менш за ўсё. «Улічваючы нясвоечасовасць і нерытмічнасць выдаткавання крэдытных рэсурсаў, толькі плацёжаздольнасць гэтай катэгорыі грамадзянаў дазваляе нам не прыпыніць будаўніцтва дамоў», – канстатаваў С.Віннікаў.

Льготныя крэдыты па краіне, прыкладам, у 2001 годзе выдаткоўваліся толькі тым, хто стаяў у чарзе да 1990 года пад 10% гадавых з адтэрміноўкай выплаты на 20 год. Пры гэтым крэдытуецца не больш за 75% нармаванай плошчы (20 кв. метраў агульнай плошчы на чалавека). Многія, калі даведваліся, што трэба даплачваць па 2-3 мільёны рублёў з уласнай кішэні, адмаўляліся, бо не мелі такіх сродкаў. Увогуле з траўня 1999 года пасля падаражэння кошту будаўніцтва жылля акрэсліўся пэўны адток грамадзянаў, што жадалі пабудаваць сабе жыллё. Таму гадавы цэнз на атрыманне крэдытаў з 1986 года пастаноўкі на ўлік планавалася падвысіць да 1992 года.

Але як толькі з 1 ліпеня 2001 года Мінгарвыканкамам былі адменены ўнёскі на інфраструктуру – 27% кошту аднаго кв. метра жылля, людзі пачалі вяртацца. Для тых, хто пачаў будаўніцтва жылых дамоў да 1 ліпеня, яны адменены напоўную, а для тых, чые дамы пачалі будавацца толькі з ліпеня, унёскі скарочаныя да 20%. «Заможных» грамадзянаў, якія будуюцца без дзяржаўнай дапамогі, гэтыя льготы не закранулі, і яны мусяць выплачваць усё напоўную. Былыя адмаўленцы зноў пажадалі будавацца, таму гадавы цэнз на льготныя крэдыты замест 1992 года, як тое планавалася раней, будзе зніжаны да 1988 года. Гэта значыць, што на крэдыт у наступным годзе могуць прэтэндаваць толькі мінчукі, стаўшыя на ўлік чатырнаццаць год таму – да пачатку 1988 года.

Але, на жаль, гады не стаяць на месцы, і льготных крэдытаў можна не дачакаць наогул...

Алена ЛАБАНАВА

Бюджэт напаўняюць трактарамі

Разглядаючы на сесіі Мінскага гарсавета ход выканання гарадскога бюджэту за 8 месяцаў, дэпутатам зноў давялося пачуць, што па фарміраванні даходнай часткі бюджэту сітуацыя «крайне цяжкая». Трэба выплачваць падвышаную на 23% заработную плату, а недабор толькі па падатку на прыбытак склаў больш за 7 мільярдаў рублёў. Не лепш становішча з падаткам на дадатковую вартасць і транспартным зборам. Праблемаў няма толькі з плацяжамі, якія не залежаць ад эфектыўнасці працы прадпрыемства (падатак на нерухомасць ці плацяжы з выручкі). А як было адзначана, ва ўсім рэальным сектары эканомікі эфектыўнасць працы толькі скарачаецца (23,4% прадпрыемстваў сталіцы за 9 месяцаў 2001 года спрацавалі са стратамі), а льготнікаў па падаткаабкладанні не менее. Гэта і спрычыньвае гарадскі фінансавы крызіс.

Крыдыторская запазычанасць у гарбюджэт на 1 кастрычніка 2001 года склала 19 мільярдаў рублёў. Да гэтага часу самая вялікая сума запазычанасці – 21 мільярд рублёў – належала Мінскаму трактарнаму заводу. Але паколькі жывымі грашыма атрымаць гэтыя сродкі гарадскія ўлады ўжо згубілі ўсялякую надзею, доўг спісалі толькі пасля выняцця ў МТЗ на ўсю суму гатовых трактараў. Грошай у бюджэце ад гэтага не дадалося, бо рэалізаваць трактары цяжка, але ўлады палічылі, што лепш мець мёртвым грузам трактары, чым зусім нічога.

Інга ГРЫМОНТАВА

СКАРБЫ

Маем сваю руду

Прыкладна 500 мільёнаў тон жалезнай руды ўтрымлівае Аколаўскае радовішча ў Стаўбцоўскім раёне Мінскай вобласці. Пра гэта паведаміў намеснік міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Васіль Падаляка. Паводле яго слоў, утрыманне жалеза ў рудзе Аколаўскага радовішча складае прыкладна 28 працэнтаў. «Гэта вельмі высокі паказчык для металургічнай прамысловасці», – падкрэсліў намеснік міністра. Ён таксама паведаміў, што бліжэйшым часам будзе вырашацца пытанне аб мэтазгоднасці будаўніцтва завода на гэтым радовішчы.

Зараз на Аколаўскім радовішчы завяршаецца этап папярэдняй разведкі. Распрацоўка Аколаўскага радовішча будзе весціся метадам шахтнай выпрацоўкі, паколькі залягаючыя на глыбінях ад 65 да 120 метраў пласты жалезнай руды крута ідуць у нетры зямлі.

Аколаўскае радовішча адносіцца да ліку буйных і складаецца са слаістых горных парод – жалезістых кварцытаў. З іх складзены найбуйнейшыя ў свеце пластавыя радовішчы жалезнай руды – Курская магнітная анамалія, Крывârожскі жалезарудны басейн (Украіна) і Мінас-Жэрайс (Бразілія). З рудаў Аколаўскага радовішча можна атрымліваць звышбагаты магнетытавы канцэнтрат з утрыманнем жалеза да 70 працэнтаў. Выробленыя з яго металізаваныя акатышы цалкам падыходзяць у якасці сыравіны для Беларускага металургічнага завода.

БелаПАН

Мінскія ўлады супраць міні-рынкаў

«Сёння ў Мінску функцыянуе 26 міні-рынкаў. На пасяджэнні гарвыканкама кіраўніцтва пацвердзіла пазіцыю, што далей мінірынкі развівацца ў колькасным плане не будуць. Не будуць выдзяляцца зямельныя ўчасткі, не будзе аказвацца садзейнічанне ў развіцці сеткі міні-рынкаў. Напэўна, ужо прыйшоў час, калі гандаль трэба пераводзіць на цывілізаваныя рэйкі. У нас дастаткова магазінаў, дзе жыхар можа купіць усё неабходнае. Крыху толькі бянтэжыць, што Мінская вобласць вакол кальцавой дарогі спрабуе пашыраць гэтую сетку», – сказаў на калегіі міністэрства гандлю начальнік галоўнага ўпраўлення спажывецкіх рынкаў Мінгарвыканкама Міхаіл Еўтухоўскі.

Між тым, па звестках міністэрства гандлю, у студзені-верасні гэтага года ўдзельная вага неарганізаванага гандлю ў агульным аб'ёме тавараабароту склала 30,5 працэнта супраць 26,8 працэнта за аналагічны леташні перыяд. У Мінску доля неарганізаванага гандлю ўзрасла з 21,5 да 28,9, у Мінскай вобласці – з 19,7 да 28,7 працэнта.

Рэнтабельнасць арганізаванага рознічнага гандлю застаецца вельмі нізкай і працягвае зніжацца – з 0,5 працэнта ў студзені-верасні 2000 года да 0,48 працэнта ў студзені-верасні 2001 года.

Дзмітрый УЛАСАЎ

ЭКСПРЭС

Прогнозы, долги, расчеты

Электронная торговля уже и у нас набирает темп

Количество интернет-магазинов в Беларуси в текущем году выросло вдвое. Теперь их более 120-ти. Пропускная способность связи с Интернет за последний год увеличилась в несколько раз, абонентская плата за доступ – сократилась в 1,5 раза. Система электронной торговли в Беларуси уже способна обрабатывать миллионы одновременных обращений пользователей. Кроме того, практически готовы программы, позволяющие осуществлять электронные платежи, проводить тендеры, рейтинги. Также активно разрабатываются стандарты, обеспечивающие защиту электронной торговли. Однако, по оценкам экспертов, для успешного развития коммерции в интернете белорусская аудитория сети должна составлять не менее 30% населения (сегодня это около 90 тыс. человек).

Бери все, я себе еще нарисую

Прирост чистого внутреннего кредита (ЧВК) Национального банка Беларуси в январе-сентябре текущего года составил 203 млрд. бел. руб., говорится в отчете органов денежно-кредитного регулирования страны. Основными направлениями денежно-кредитной политики Нацбанка на 2001 год определено, что общий прирост ЧВК, который является показателем эмиссии, за год составит 163,3 млрд. бел. руб., из которых эмиссия рублей составит не более 142,6 млрд. бел. руб. Кредитование Нацбанком дефицита республиканского бюджета по соглашению с министерством финансов в январе-сентябре составило 105,5 млрд. бел. руб. Таким образом, за девять месяцев потребительские цены поднялись на 27,9% (в частности, за сентябрь инфляция составила 2,1% против 0,8% за август).

Глобальные события – глобальные потери

Последствия сентябрьских террористических актов в США приведут к сокращению глобального производства на сумму примерно в 350 млрд. долл., считают эксперты ООН. По их мнению, мировой экономический рост составит в этом году 1,4% против ожидавшихся в июле 2,4%. На 2002 год прогноз снижен ими с прежних 3% до 2%. Глобализация приводит к тому, что экономические последствия трагических событий в США затронули практически весь мир: наиболее сильно страдают от потрясений в США Африка, Азия и Латинская Америка. В наименьшей степени чувствуют на себе негативный эффект Россия, Китай, страны Восточной Европы. Согласно исследованию экономистов, ускорения темпов роста мировой экономики теперь следует ожидать не раньше середины будущего года.

Андрей КАРПОВИЧ

Закон аб амністыі ашуканцам

Як ухваляецца злачынная халатнасць

У рэдакцыю НАШАЙ СВАБОДЫ патрапіла выпадкам бюракратычная паперка наступнага зместу:

«Праект
ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у пастанову Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь «Аб увядзенні ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь «Аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны
Прыняты Палатай Прадстаўнікоў
Адобраны Саветам Рэспублікі

Артыкул 1. Унесці ў Пастанову Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 13 лістапада 1992 года «Аб увядзенні ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь «Аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны» (Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1992 г., № 30, арт. 505) наступныя змяненні і дапаўненні:
Пункт 7. Выкласці ў наступнай рэдакцыі:
«7. Устанавіць, што:
7.1. Да таго, як заканадаўства і ведамасныя нарматыўныя акты Рэспублікі Беларусь не будуць прыведзены ў адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны», прымяняецца дзеючае заканадаўства і ведамасныя нарматыўныя акты ў той частцы, у якой не супярэчыць дадзенаму Закону.
7.2. На перыяд перагляду ахоўнага статусу помнікаў гісторыі і культуры, прынятых пад ахову дзяржавы да 1 студзеня 1993 года у адпаведнасці з працэдурай, прадугледжанай Законам Рэспублікі Беларусь «Аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны», лічыць помнікі гісторыі і культуры, прынятыя пад ахову дзяржавы пастановай СМ БССР ад 18 лютага 1988 г. № 32 «Аб зацверджанні Дзяржаўных спісаў помнікаў гісторыі і культуры рэспубліканскага значэння гісторыка-культурнымі каштоўнасцямі катэгорыі III»
Артыкул 2. Гэты Закон уступае ў сілу з дня апублікавання.

Прэзідэнт
Рэспублікі Беларусь».

Пакуль што гэты мудрагелісты праект навернутага ў мінуўшчыну Закона не апублікаваны. Гэта значыць не ўступіў у сілу, і тысячы помнікаў гісторыі і культуры (па-цяперашняму — каштоўнасцяў) яшчэ не пераведзены ў катэгорыю «мясцовага маштабу». Па сутнасці, калі зважаць на фінансавае забеспячэнне аховы помнікаў, дык гэта не мае істотнага значэння, бо ў нас традыцыйна дзяржаўны клопат пра гісторыка-культурную спадчыну не выходзіў за рамкі дэкларатыўнага ляманту.

Цікава тут іншае: ніякім чынам Палата і Савет Рэспублікі ў сваіх камісіях наражаюць і не распрацоўваюць праекты гэтакіх спецыялізаваных законаў, загатоўкі ім прыносяць распрацоўшчыкі. У дадзеным выпадку трэба думаць, што такі нярпосты механізм запусцілі нейкія спецыялісты з нейкага падраздзялення міністэрства культуры. Бо ахова помнікаў і кантроль за іх станам — кампетэнцыя мінкульта рэспублікі.

У адрозненне ад народных дэпутатаў, прэзідэнта і простага народа мінкультаўскае чынавенства ведае, чым розняцца каштоўнасці катэгорыі «3» ад каштоўнасцяў больш высокіх катэгорыяў («2», «1», «0»). Для ведама чытача патлумачым, што каштоўнасцямі катэгорыі «3» лічацца помнікі гісторыі і культуры мясцовага (лакальнага) ўзроўню, прыкладам, на тэрыторыі раёна захаваўся адзіны стары свіран, і ў раённым маштабе ён ёсць помнікам культурнай спадчыны. А, напрыклад, у пасёлку Балбасава Аршанскага раёна каштоўнасцяй катэгорыі «3» прызнаны помнік Дальняй авіяцыі (самалёт ТУ-16), у Мінску — мінскі кінатэатр «Перамога», узведзены ў 1947 годзе, жылыя дамы, збудаваныя ў 1950-я гады на пр. Скарыны і да т.п. А вось будынак Вялікага Акадэмічнага тэатра оперы і балета Рэспублікі Беларусь, які аздобіў Мінск у 1935-1937 гадах, мае катэгорыю «1». Такая ж катэгорыя (каштоўнасць рэспубліканскай значнасці) нададзена зруйнаванаму Траецкаму касцёлу ў вёсцы Воўчын на Брэстчыне і рэштам полацкага калегіума езуітаў, а таксама Палацу Паскевіча ў Гомелі, Лідскаму замку, усяму комплексу Гродзенскага Старога замка.

Але будынак Нацыянальнага Акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы (збудаваны ў 1890 годзе) аднесены па свайёй гісторыка-культурнай значнасці да катэгорыі «3». Чаму? Магчыма, таму, што быў скалечаны на дзіва бяздарнай рэканструкцыяй фасаду. А можа з той прычыны, што катэгорыя «3» стварае менш перашкодаў пры жаданні пазбавіцца каштоўнасці шляхам продажу ці зруйнавання, чым пазначаная ў паперах катэгорыя «1».

Прысвойвае катэгорыі купка спецыялістаў розных артыстычных навукаў, зацверджаная ў складзе Навукова-Метадычнай Рады (НМР) Камітэта па ахове помнікаў гісторыі і культуры. Названым вышэй каштоўнасцям катэгорыі былі прысвоены загадамі НМР № 62, ад 07 снежня 2000 года, № 63 ад 30 студзеня 2001 года, № 64 ад 27 сакавіка 2001 года. Як бачым, яны зусім свежыя. Праўда, юрыдычная сіла гэтых загадаў пра катэгорыю каштоўнасцяў выклікае немалы сумнеў. «Катэгорыі» не праходзілі рэгістрацыі ў міністэрстве юстыцыі РБ, не мелі неабходнага «ўхвалення» Саветам міністраў Беларусі. Так што нададзеныя катэгорыі маюць, так бы мовіць, «праектную» сілу. Такіх «катэгарыйна» пазначаных каштоўнасцяў зараз усяго з паўтысячы. А павінна было быць у 30 разоў болей. Таму па справе загады НМР аб прызначэнні катэгорыі каштоўнасці некаторым аб'ектам — пыл у вочы.

Няцяжка ўявіць, як чырванелі ад сораму найбольш сарамлівыя члены НМР, калі надавалі, прыкладам, катэгорыю каштоўнасці «1» гістарычнаму цэнтру Мінска пад пунктам **«А) Замчышча»**. Яно па загадзе абмежавана — набярэжнай р. Свіслач, калектарам р. Нямігі, Домам мадэляў і г. д. Калі паглядзець на пазначаную тэрыторыю зверху, дык немагчыма зразумець, вобраз якой каштоўнасці стаяў перад мысленным позіркам членаў НМР, бо тое, што засталося ад Замчышча пасля зносу пагорка, пракладкі метрапалітэна, пашырэння русла Свіслачы за кошт яго тэрыторыі, будаўніцтва спортзалы, маста і пр. Машэрава, аб'ектыўна трэба называць помнікам вандалізму. Няма нікага Замчышча, яго бязлітасна вынішчылі. Ляжаць там, праўда, раскапаныя і наноў засыпаныя пяском рэшткі таго, што не здолелі знішчыць метрабудаўнікі, але гэта помнік археалогіі ў сціплых межах. Называць створаную пустку каштоўнасцю катэгорыі «1» — блеф.

Гэтакім жа блефам выглядаюць у загадах НМР культурна-гістарычных каштоўнасці, якім НМР надала катэгорыю «0». Гэта значыць, якія маюць неаспрэчныя вартасці, каб лічыцца ў скарбніцы культурнай спадчыны чалавецтва.

НМР аднесла сваім загадам №64 да беларускіх каштоўнасцяў сусветнага значэння наступныя: Камянецкую вежу, Спаса-Праабражэнскую царкву ў Полацку, Сынкавіцкую царкву, Каложскую царкву ў Гродне, Нясвіжскі комплекс кляштара езуітаў. Безумоўна, гэты спіс усхваляваў бы сэрца кожнага аматара роднай даўніны і культуры, калі б не ведаць, што менавіта гэты пералік быў рэкамендаваны для падрыхтоўкі неабходных дакументаў у адрас ЮНЕСКО для адпаведнага ўхвалення 10 гадоў назад. Здаецца, ЮНЕСКО не атрымала за дзесяцігоддзе ніводнай паперыны, датычнай гэтых помнікаў, і ніводзін міжнародны эксперт гэтыя вартыя ўвагі аб'екты не аглядаў і гэтых папер не бачыў.

Так што Камітэт па ахове помнікаў можна смела скарацiць за халатнасць і няздольнасць да працы. Аказалася, яму дазваляюць пачаць як бы з нуля, заплюшчыўшы вочы на змарнаванае 10-годдзе і выкінутую на вецер зарплату. У верасні былы прэм'ер У.Ярмошын падпісаў Пастанову з рэкамендацыяй аблвыканкамам і Мінскаму гарвыканкаму адмяніць рашэнні аб зацверджанні спіса помнікаў мясцовага значэння.

Наогул, не ўкладаецца ў галаве, як можна праз 10 год адмяніць дзеянне артыкулаў Закона, на якім мусілі жыць. А калі не жылі – значыць, парушалі, ашуквалі. Мы папрасілі пракаментаваць сутнасць праекта Закона дэпутата Вярхоўнага Савета 12-га склікання, вядомага гісторыка і археолага Алега Трусава.

– Спадар Трусаў, вы прымалі ўдзел у распрацоўцы Закона аб ахове помнікаў гісторыі і культуры 1992 года. Якая, на вашу думку, патрэба ў гэтакім дзіўным караценьнім Законе, праект якога распачынае свой шлях да сённяшніх заканадаўцаў і прэзідэнта?

– Істотна, што такі Закон, калі будзе прыняты, ліквідуе ўсё савецкае і постсавецкае заканадаўства, якое было ўвасобленае ў Зборы помнікаў гісторыі і культуры Беларусі. Наша рэспубліка адзіная з рэспублік СССР паспела выдаць 7 тамоў Збору помнікаў (па абласцях і па Мінску) у беларускай, дарэчы, мове. Літва выдала толькі два тамы, а болей ніхто такога не зрабіў. Гэта быў вялікі здабытак нашай культуры і справы аховы помнікаў. Сваім рашэннем за два дні да адстаўкі У.Ярмошын як бы ануляраваў гэтую вялізную працу сотняў спецыялістаў. Усе пазначаныя ў Зборы тысячы аб'ектаў згубілі статус помнікаў.

– Але на што гэта было прэм'еру Ярмошыну. Ён не спецыяліст у культуры і, відавочна, нічога не разумеў у ахове нацыянальнай спадчыны?

– Мабыць, гэтакая Пастанова была патрэбная тым людзям, якія рыхтавалі яе, ведаючы, што Ярмошын нічога ў катэгорыях каштоўнасцяў, іх колькасці і стане не разумее. Тыя чыноўнікі, якія ведаюць аховай помнікаў, не выканалі Закон 1992 года, а больш дакладна, Пастанову ад 11 лістапада таго года. Канкрэтна яны не зрабілі дакументаваны Спіс усіх каштоўнасцяў. Чым яны займаліся гэтыя гады, невядома. Яны ўключылі ў Спіс каля 500 помнікаў (а па Збору было болей за 15 тысяч). Каб схаваць сваю гэтакую злачынную некампетэнтнасць, чынавенства і падсунула на подпіс прэм'еру Ярмошыну недарэчную Пастанову. Але яна была першай дзеяй у шматхадовай гульні. Чыноўнікі добра ведаюць, што Пастанова Саўміна (ярмошынская) пярэчыць заканадаўству, што Закон вышэй за Пастанову. І таму камусьці надта трэба, каб Нацыянальны Сход заднім днём узаконіў Пастанову, і тады і гаворкі не можа быць пра нейкае пакаранне за ашуканства. Гэта робіцца, маю на ўвазе праект Закона, каб пазбегнуць пакарання, калі, зразумела, пашанцуе.

– Але ж некаму прыйдзецца стаць перад дэпутатамі Палаты і тлумачыць, чаму яны павінны прагаласаваць за бязглуздзіцу. Хто ж з чыноўнікаў набярэцца такой дзёрзкасці?

– Я думаю, што наогул такая сітуацыя не ўзнікне. Выйдзе на трыбуну нейкі чалавек, прачытае тэкст, дэпутаты прагаласуюць. Мы ж ведаем, як Палата прымае Закон. Хутчэй за ўсё скажуць, што ўсё з помнікамі няпроста, усё старое, савецкае, Савецкі Саюз даўно прапаў, а сёння няма грошай, таму лепш пацікуў... Аднак, неабходна зазначыць, што праект Закона, у адрозненне ад ярмошынскай Пастановы, вяртае помнікам хоць ніжэйшую катэгорыю каштоўнасці. Думаю, справа тут у тым, што шматлікія савецкія помнікі — Леніну, Дзяржынскаму, Калініну, Суворaву і г. д. Усе як адзін мелі першую катэгорыю. Не мог быць Ленін катэгорыі «3». І калі Пастанова Ярмошына ўступіла ў дзеянне, тады чалавек, які адбіў бы Леніну вуха ці нос, не нёс бы адказнасці. Ну, штраф, можа. А вось па праекце Закона ўсе леніны, дзяржынскія, суворавы маюць катэгорыю нехай сабе і мясцовага значэння. За Леніна, калі хто яму адаб'е палец на руцэ, што паказвае на светлую будучыню, будуць і судзіць, і садзіць. Але цяпер, што больш важна, усе пабудовы з катэгорыяй «3» у руках мясцовай улады. Яна можа любы будынак, калі займее патрэбу, зняць з аховы і прадаць.

– А што, на вашу думку, могуць азначаць у гэтым праекце словы пра «перыяд падрыхтоўкі»?

– У Законе павінна быць Пастанова, якая ўдакладніць тэрмін падрыхтоўкі новага спіса. За гэтым справа не стане.

– За памінулае дзесяцігоддзе шмат помнікаў змяніла статус. Яны таксама атрымаюць катэгорыю «3»?

– Змены вялікія. Прыкладам, шмат касцёлаў і цэркваў паднятыя з руінаў, найперш коштам і сіламі вернікаў. Прыкладам, касцёл св. Андрэя ў Слоніме лічылі стрычаным назаўжды, аднак рэстаўратары зрабілі немагчымае. Але шмат зруйнавана таго, што было ў нармальным стане. Асабліва ў гарадах, у гістарычных цэнтрах. Зніклі будынкі, унікальныя печы, дзверы, пабудовы перакроены пад камерцыйны густ. Фактаў, за каторыя можна прыцягнуць чыноўнікаў з Камітэта па ахове да адказнасці, больш чым трэба. Цяпер Камітэт па ахове пераходзіць пад крыло мінкультуры ў якасці яго дэпартамента. Раней кіраўніка прызначаў прэзідэнт, а зараз і прызначаць, і здымаць будзе міністр культуры. У прэзідэнта часу няма сачыць за аховай, а міністру прыйдзецца. Пракуратура выносіла адмоўныя заключэнні па фактах парушэння Закона па ахове помнікаў. Гэта сапраўдная бомба пад чынавенствам, якая можа ў любы момант выбухнуць. Праект Закона вымае з гэтай бомбы запал. Больш за тое, у пэўнай меры развязвае чынавенству рукі. Бо калі праект будзе прыняты і стане Законам, дык нават і Курапаты як помнік атрымаюць катэгорыю «3», і іхны лёс можа вырашыць сваім рашэннем мясцовая ўлада – мінгарвыканкам.

– А вось, як вы думаеце, спадар Трусаў, чаму не баяцца распрацоўшчыкі такога Праекта, што прачытае яго прэзідэнт А.Лукашэнка, зразумее, што яго ашукваюць, пазбаўляюць таго, што можна паказаць свету, што ўплывае на прэстыж краіны і на прэстыж прэзідэнта, і ў сілу імпульсіўнага характара дасць адпаведную каманду пракуратуры?

– Зразумела, калі зірне на заключэнні і прадстаўленні пракуратуры, цацкацца не будзе. Але чынавенства разлічвае на традыцыйную абыякавасць вышэйшай улады да лёсу культурнай спадчыны. Раней рашэнні ў адносінах службовай халатнасці і ашуканства не прымаліся. Гэта сведчыць пра тое, што такога кшталту чыноўнікаў лабіруюць пэўныя структуры. Магчыма, за гэтым стаяць грашовыя інтарэсы. Таму што наперадзе прыватызацыя. Раней ці пазней яна адбудзецца. Зямля ў цэнтрах гарадоў, у прэстыжных гістарычных цэнтрах каштуе шалёныя грошы. Капітал гэта разумее і захопіць гістарычныя цэнтры праз прыватызацыю будынкаў. З абвяшчэннем прыватызацыі на працягу дня зямля ў цэнтрах гарадоў з будынкамі катэгорыі «3» пяройдзе да багатых людзей. Можа і замежны капітал, расійскі, скажам, далучыцца. У гэтым сэнсе праект Закона дужа падрывае эканамічныя пазіцыі прэзідэнта. Бо калі ў яго адымаюць каштоўнасці 3-га ляноты і ашуканства чыноўнікаў, ён робіцца бяднейшы, а нехта робіцца багацейшы. Так што праект Закона надта небяспечны для будучыні нашай нерухомай спадчыны. Апошні прыклад — лёс помніка катэгорыі «3» — былой сінагогі на вул. Дзімітрава. Яшчэ вясной ёй надалі гэтую катэгорыю — і дзе той будынак? І хто за цяпер будуецца? Вось так на законных падставах нас будуць лапашыць. Па Законе.

Канстанцін МАТУСЕВІЧ



Фота Ул. ШЛАПАКА

Паказальны лёс помніка архітэктуры (каштоўнасці) катэгорыі «3». Праект закона пашырыць лік такіх ахвяраў

В Нюрнберге открылся музей нацизма



Постоянная выставка, посвященная событиям эпохи нацизма, открылась в немецком городе Нюрнберг. Именно здесь в свое время проходили многолюдные митинги в поддержку Гитлера, здесь же состоялся и знаменитый послевоенный трибунал.

Открытие музея – это попытка комплексно взглянуть на роль Нюрнберга в нацистском движении. Выставка располагается в специально построенном трехэтажном здании. Оно входит в комплекс сооружений, некогда спроектированный как конференц-зал главным архитектором третьего рейха Альбертом Шпеером. Высота потолков этого сооружения составляет 45 метров. Гитлер планировал проводить здесь массовые митинги. Открывая музей, власти обратились с призывом к жителям города подарить музею семейные реликвии, связанные с нацистскими митингами. Часть этих вещей попадет в экспозицию. Другие будут храниться в огромных запасниках. Название одной из экспозиций выставки «Обожание и насилие». Ее цель – попытаться объяснить, как Национал-социалистической партии удалось настолько полно завладеть умами своих сторонников.

ФЕСТЫВАЛІ

Набліжаецца «Лістапад»

З 23 па 29 лістапада ў Мінску пройдзе VIII міжнародны кінафестываль краін СНД і Балтыі «Лістапад-2001». Заснавальнікамі фестывалю з'яўляюцца міністэрства культуры Беларусі, Мінскі гарадскі выканаўчы камітэт, Беларускі саюз кінематаграфістаў, Нацыянальная дзяржаўная тэлерадыёкампанія, кінастудыя «Беларусьфільм».

Як было абвешчана 6 лістапада на прэс-канферэнцыі ў Мінску, упершыню сёлета кінафорум пройдзе «пад асабістым патранажам старшыні Мінгарвыканкама Міхаіла Паўлава». Таксама ўпершыню ўрачыстае адкрыццё «Лістапада» адбудзецца ў Палацы Рэспублікі.

Паводле слоў першага намесніка міністра культуры Уладзіміра Рылаткі, «пра тое, што кіно з цяжкасцю, але адраджаецца», гаворыць і той факт, што ўпершыню на фестывалі ў конкурснай праграме будуць браць удзел кінематаграфісты з Кыргызстана. Падчас правядзення «Лістапада» плануецца падпісанне дагавора і праграмы супрацоўніцтва паміж міністэрствамі культуры Беларусі і Літвы, а таксама падпісанне дагавора і трохбаковага пагаднення паміж міністэрствамі культуры Беларусі, Расіі і Мінгарвыканкама аб стварэнні Цэнтра расійскага кіно на базе кінатэатра «Перамога».

Аб сваім удзеле ў кінафестывалі ўжо заявілі 9 краін: Беларусь, Расія, Латвія, Украіна, Арменія, Грузія, Літва, Узбекістан, Кыргызстан. У конкурснай праграме будуць прадстаўлены 16 фільмаў, сярод якіх: «Прыходзь на мяне пагладзець» (Расія, рэжысёры Алег Янкоўскі, Міхаіл Агранові\u0447), «Брэменскія музыканты» (Расія, рэжысёр Аляксандр Абдулаў), «Яды, або Сусветная гісторыя атручэнняў» (Расія, рэжысёр Карэн Шахназараў), «Містэрыя старой управы» (Латвія, рэжысёр Яніс Стрэйч), «Маймыл» (Кыргызстан, рэжысёр Актан Абдыкалыкаў), «Сёстры» (Расія, рэжысёр Сяргей Бадроў-малодшы), «Павадыр» (Беларусь, рэжысёр Аляксандр Яфрэмаў) і іншыя.

Сёлета на фестываль запрошаны вядомыя акцёры і рэжысёры: Валерый Тадароўскі, Уладзімір Грамацікаў, Георгій Жжонаў, Барыс Грачэўскі, Мікалай Бурляеў, Віктар Паўлаў, Валянціна Цялічкіна, Барыс Хмяльніцкі, Марк Рудзінштэйн і іншыя.

«Лістапад-2001» будзе працягваць традыцыю прадстаўлення фільмаў іх аўтарамі. У рамках фестывалю пройдуць сустрэчы з акцёрамі, рэжысёрамі ў студэнцкіх аўдыторыях БДУ, БДУК, БелАМ і іншых ВНУ.

У кінатэатры «Мір» пройдзе рэтраспектыва кінадэбютаў майстроў кіно Нікіты Міхалкова, Андрэя Канчалоўскага, Мікалая Бурляева, Віктара Турава. У «Перамозе» – паказ карціны «Афіцэры», а таксама па традыцыі – пазаконкурсная праграма. Сярод іншых паказаў варта адзначыць: рэтраспектыву фільмаў-лаўрэатаў «Залатога Віцязя», дні расійскага кіно, дакументальных фільмаў, дні кіно Прыбалтыкі, дзень дакументальнага кіно. У рамках кінафоруму ў кінатэатры «Піянер» пройдзе міжнародны фестываль дзіцячага кіно «Лістападзік», дзе будуць прадстаўлены карціны расійскіх, французскіх, узбекскіх, украінскіх, кітайскіх кінематаграфістаў. У канцэртнай зале «Мінск» адбудзецца конкурс спектакляў Тэатра-студыі кінаакцёра.

Маша ПЯТРОВА

КАЛЕКЦЫЯ

Велікодныя песнапенні «Залатагорскай ліры»

Музычнае таварыства «Ліра» выпусціла аўдыёкасету з запісам велікодных песнапенняў, якія гучалі на II фестывалі духоўнай музыкі «Залатагорская ліра». Гэтая творчая акцыя праводзілася з 15 па 29 красавіка бягучага года ў мінскім касцёле Святой Тройцы (Святога Роха) на Залатой Горцы.

На касеце прадстаўлены ўсе ўдзельнікі фестывалю. Гэта – харавыя калектывы «Глорыя», «Абуджэнне», «Чыстая крыніца», «Голас душы», «Залатая Горка», «Сардзіс» і «Care voci», а таксама сольныя выканаўцы – вакалісты Тамара Рэмез і Таццяна Цыбульская, арганісты Святлана Немагай і Віктар Кісцень.

У іх выкананні гучыць негрыцянскі спірычуэлс, беларускія псалмы і велікодныя мелодыі многіх кампазітараў, у тым ліку Георга Гендэля, Фелікса Мендэльсона, Дэ Піацца, Станіслава Манюшкі і Джона Гершвіна.

Касету можна набыць у касцёле Святой Тройцы (Мінск, праспект Ф.Скарыны, 44 а). Тэлефон для даведак 213-32-97.

БелаПАН

Аўчарка пакалечыла сваю гаспадыню

У Драгічыне сабака пакалечыў 8-гадовую дзяўчынку: адкусіў палец, вуха, пакусаў твар і зняў скальп.

Трагедыя адбылася ў сям'і супрацоўніцы ветлабараторыі. Еўрапейская аўчарка заўсёды была агрэсіўна настроена ў дачыненні да дзяўчынкі і не любіла дзяцей, якія часта яе дражнілі. У ракавы дзень маці дзяўчынкі была на сельгасработах у калгасе. Вярнуўшыся дамоў, яна ўбачыла пакусанае дзіця і раззлаванага сабаку. Дзяўчынку даставілі ў рэанімацыю. Паколькі жывёла была прышчэплена супраць шаленства, ветурачы не выключаюць, што прычынай агрэсіўнасці сабакі маглі стаць паводзіны дзяўчынкі.

Зараз пацярпелая разам з маці знаходзіцца ў апёкавым аддзяленні Брэсцкай абласной бальніцы. Дзяўчынцы прышылі вуха, скальп, зрабілі некалькі аперацый на твары; палец выратаваць не ўдалося. Паводле слоў медыкаў, дзіцяці давядзецца перанесці шмат касметычных аперацый.

Спецыялісты-ветэрынары, каменціруючы сітуацыю, акцэнтавалі ўвагу на тым, што жывёла, асабліва агрэсіўная, павінна ўтрымліваца на прывязі, а ў яе рацыён павінны ўваходзіць мяса і косці. Пасля правядзення ўсіх неабходных аналізаў, якія пацвердзілі, што сабака, які пакусаў дзяўчынку, здаровы, яго застрэлілі.

Валянціна КАЗЛОВІЧ

Запрет на злобных врагов человека

Городской совет Чикаго единогласно принял постановление, направленное на установление жесткого контроля над собаками, представляющими потенциальную опасность для людей.

В соответствии с новыми правилами, собаки тех пород, которые признаны опасными, подлежат обязательной стерилизации. Кроме того, всем им будет имплантирован под кожу специальный чип, по которому в случае необходимости можно всегда найти их хозяина. Причем последний должен иметь страховку на случай возможной компенсации пострадавшим от его питомца в размере не менее $100 тысяч.

За выгуливание опасной собаки без поводка ее владелец заплатит штраф в $300. Если же собака нанесет кому-либо серьезную травму, то хозяину грозят штраф в $10 тыс. и тюремное заключение сроком до 6 месяцев.

Городской совет принял данное постановление по просьбам общественности Чикаго, обеспокоенной случаями нападения собак на людей. В этом году в результате таких инцидентов уже погибли двое детей, и еще один ребенок получил увечья.

К сожалению, подобные случаи не редки. Подобная проблема с содержанием опасных собак возникла в Латвии после нескольких случаев, когда оставленные без присмотра собаки покусали людей. В Риге, в частности, за медицинской помощью в прошлом году после собачьих укусов обращались в среднем два ребенка в день.

В связи с этим, правительство Латвии еще год назад утвердило правила содержания собак, запрещающие держать, плодить и ввозить в Латвию опасных собак. Животные, приобретенные до вступления в силу этих правил, подлежали кастрации или стерилизации.

Примерно в это же время был введен повсеместный запрет на импорт, разведение и содержание бойцовских собак в Германии. Запрет касался американских питбультерьеров, американских стаффорд-терьеров и стаффордширских терьеров. Этих опасных животных здесь уже стали называть «боевыми машинами». Решение же было принято после того, как в Гамбурге от укусов бойцовского пса погиб шестимесячный ребенок, а вскоре в этом же городе другая собака сорвалась с поводка и тяжело покусала молодую женщину, занимавшуюся бегом трусцой.

Конечно, справедливости ради стоит отметить, что укус можно получить и от ласковой домашней кошечки, и от добродушной лошадки, катающей в парке детишек, да и карликовые пудели и болонки способны больно тяпнуть за руку.

Но в первую очередь, все-таки виноваты сабаководы. Селекция собачьих пород уже давно идет с акцентом на агрессивность. Порой их специально натаскивают и обучают для нападения именно на человека. Да и сами бойцовские собаки, находящиеся в густонаселенных городских домах, в узких малогабаритных квартирах, постоянно подвергаются всевозможным стрессам. Поэтому в любой момент могут не адекватно отреагировать и стать неуправляемыми и агрессивными.

Новы будынак Нацыянальнай бібліятэкі

У красавіку 2003 года ў Мінску на перакрыжаванні вуліцы Філімонава і праспекта Францішка Скарыны распачнецца будаўніцтва новага будынка Нацыянальнай бібліятэкі. Такое заданне 5 лістапада даручана ажыццявіць міністэрству архітэктуры і будаўніцтва падчас наведвання Аляксандрам Лукашэнкам Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі.

Пра гэта ў гутарцы з карэспандэнтам БелаПАН паведаміла дырэктар бібліятэкі Галіна Алейнік. Паводле яе слоў, кіраўнік дзяржавы азнаёміўся са станам кнігасховішча і чытальнымі заламі, а таксама з архітэктурным праектам новага будынка бібліятэкі. Дарэчы, выдзяленне неабходных сродкаў на завяршэнне апошняга і збудаванне будынка галоўнай бібліятэкі краіны прадугледжана ў пратаколе даручэнняў прэзідэнта, дадзеных на рэспубліканскай нарадзе па праблемах развіцця культуры і мастацтва, якое адбылося 1 лютага бягучага года.

Для завяршэння праекта новага будынка Нацыянальнай бібліятэкі праектнаму прадпрыемству «Творчая майстэрня Міхаіла Вінаградава» патрабуецца значнае фінансаванне. Сярод іншага, яно ўключае выдзяленне сродкаў для замежнай паездкі беларускіх дойлідаў, якія змаглі б азнаёміцца з найноўшымі дасягненнямі сусветнай архітэктуры ў справе праектавання нацыянальных бібліятэк. Разам з тым патрабуюцца асігнаванні для запрашэння замежных спецыялістаў па праектаванню сістэм аператыўнай дастаўкі чытачу кнігі са сховішча ў чытальную залу з дапамогай сістэм «інтэрліфт» і «тэлеліфт», якія вырабляюцца ў ЗША, ФРГ і Японіі і шырока прымяняюцца ў сучаснай бібліятэчнай справе.

Гісторыя праектавання комплексу Нацыянальнай бібліятэкі пачалася яшчэ ў савецкія часы, калі 28 лістапада 1988 года была прынята адпаведная пастанова ўрада. Сярод шэрагу прапанаваных пляцовак, дзе планавалася ўзвесці новы будынак, было выбрана месца на перакрыжаванні праспекта Ф.Скарыны з вуліцай Філімонава ў мікраёне Усход-1 Першамайскага раёна сталіцы. Тут, на беразе аднаго з водасховішчаў, уваходзячых у Сляпянскую водную сістэму, і было вырашана пабудаваць новы комплекс, размешчаны ў 300 метрах ад станцыі метро «Усход». Па выніках усесаюзнага конкурсу 1989 года праект майстэрні Вінаградава быў прызнаны лепшым. У ім быў улічаны ўвесь перадавы вопыт будаўніцтва падобных збудаванняў на тэрыторыі СССР і шэрагу еўрапейскіх краін. Да 1993 года эскізны праект будынка быў завершаны, аднак потым праектныя працы былі спынены і аднавіліся толькі ў 1998 годзе.

Праект новага комплексу Нацыянальнай бібліятэкі ўяўляе сабой 72-метровы ромбакубаэктаэдр (аб'ём, набліжаны да шара і нагадваючы агранены алмаз), пастаўлены на 3-паверховы кальцападобны стылабат. У высотным будынку знаходзіцца сховішча на 12 мільёнаў тамоў (для параўнання – у дзеючым будынку бібліятэкі захоўваецца 7 мільёнаў тамоў), а ў кальцападобным – тэматычныя чытальныя залы на 2,5 тысячы месцаў.

Марат ГАРАВЫ

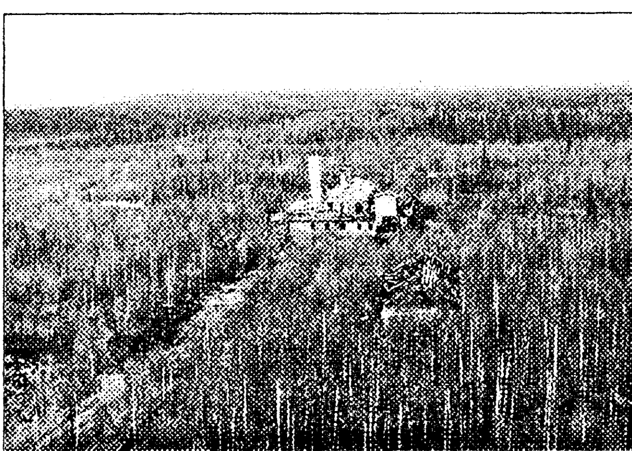
ЛЮСТРАФАКТ



Сабака патрабуе выхавання і клопату. Тады яна верна служыць, як на мяжы, дзе кусае толькі ворагаў

НАВУКА

Тайна Тунгусского метеорита



30 июня 1908 года страшный взрыв раздался в районе реки Подкаменная Тунгусска. Взрывная волна дважды обогнула земной шар и подняла тонны пыли по всей планете.

Тысячи деревьев полегли на площади в несколько тысяч квадратных километров. Деревья не были выкорчеваны. Они остались лежать без коры и кроны, а корни их были направлены к эпицентру взрыва. В 10.000 километрах от места падения метеорита, в Лондоне, из-за появившейся в воздух пыли глубокой ночью можно было читать газеты, не зажигая света.

Российское правительство не стало направлять в район взрыва ученых, и первая экспедиция была направлена в район взрыва лишь в 1930 году. Экспедицию возглавлял советский геолог Л.А. Кулик. В эпицентре взрыва не осталось ни кратера, ни даже небольшой воронки. Никаких фрагментов небесного тела ни в почве, ни в деревьях и воде обнаружено не было. Причина взрыва оставалась тайной почти столетие.

Что это было? Падение метеорита? Взрыв инопланетного космического корабля? Итальянским ученым, проанализировавшим все показания и свидетельства очевидцев, а также результаты всех экспедиций в район падения Тунгусского метеорита, удалось, наконец, прояснить картину происшедшего.

В ходе исследования были сопоставлены траектории движения небесных тел, возможности существования комет, траектории которых могли бы пересекать траекторию Земли, а также последние исследования строения небесных тел.

Взрыв, эквивалентный по мощности 10-15 миллионам тонн тринитротолуола, был вызван разрушением метеорита, плотность которого была очень мала. Она приблизительно соответствовала плотности воды.

Астероид, который упал в районе реки Подкаменная Тунгусска, был всего-навсего сгустком космической пыли. Он прилетел в этот район с юго-востока, а скорость небесного тела в атмосфере Земли составила порядка 11 километров в секунду.

Как считают итальянские исследователи, астероид, упавший на Землю в 1908 году, был очень похож по своей структуре на астероид Матильда, который был сфотографирован в 1997 году космическим зондом. Таким образом, астероид, состоящий из мельчайших частиц космической пыли, полностью растворился в земной атмосфере, а поверхности достигла лишь мощная ударная волна.

Александр ГОЛУБЧИКОВ

Галоўны рэдактар Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда»
220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1781 Нумар падпісаны ў друк 8/11/2001 (15:00) Наклад – 10.120